

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2012

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

Revizijsko poročilo Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2012

Številka: 323-2/2013/59
Ljubljana, 5. avgusta 2014

Povzetek

Računsko sodišče je izvedlo revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* (v nadaljevanju: zavod), ki je na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja za območje Republike Slovenije.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2012 in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2012.

Računsko sodišče je o *računovodskih izkazih* zavoda za leto 2012 izreklo *pozitivno mnenje*, ker meni, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda na dan 31. 12. 2012 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke zavoda za tedaj končano leto. Ne da bi to vplivalo na mnenje, pa je računsko sodišče opozorilo, da je zavod o neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkih poročal le v poslovnem poročilu, v bilanci stanja pa terjatve za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje niso bile izkazane.

O *poslovanju* zavoda v letu 2012 je računsko sodišče izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je Pošti Slovenije, d. o. o., Maribor v letu 2012 plačal 1.890.058 evrov za poštnino in kurirske storitve, čeprav kot izvajalec storitev ni bila izbrana v skladu z določili Zakona o javnem naročanju.

Zavod je med revizijskim postopkom sprejel ustrezen popravljalni ukrep za odpravo razkrite nepravilnosti, zato računsko sodišče ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila.

KAZALO

1. UVOD	8
2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2012	11
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	11
2.2 RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	11
2.3 BILANCA STANJA	15
2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	16
2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	17
2.3.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja	18
2.3.4 Denarna sredstva	18
2.3.5 Kratkoročne terjatve	18
2.3.6 Neplačani odhodki	25
2.3.7 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	26
2.3.7.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	27
2.3.7.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev.....	27
2.3.7.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja.....	28
2.3.7.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta.....	29
2.3.8 Neplačani prihodki.....	30
2.3.9 Pasivne časovne razmejitev.....	30
2.3.10 Lastni viri in dolgoročne obveznosti.....	31
2.3.10.1 Splošni sklad	31
2.3.10.2 Rezervni sklad	32
2.3.10.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitev.....	32
2.3.10.4 Dolgoročne obveznosti	32
2.3.11 Izvenbilančna evidenca.....	32
2.4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV	33
2.4.1 Tekoči prihodki.....	33
2.4.2 Kapitalski prihodki	36
2.4.3 Transferni prihodki	36
2.4.4 Tekoči odhodki.....	37
2.4.4.1 Plače in drugi izdatki zaposlenim	37
2.4.4.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost.....	38
2.4.4.3 Izdatki za blago in storitve	39
2.4.5 Tekoči transferi	40

2.4.6	Investicijski odhodki	43
2.4.7	Presežek odhodkov nad prihodki	44
2.5	IZKAZ RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB.....	44
2.6	IZKAZ RAČUNA FINANCIRANJA	45
3.	PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2012	46
3.1	OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	46
3.2	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZA ZAPOSLENE.....	47
3.2.1	Reorganizacija zavoda	47
3.2.2	Odprava tretje četrtine plačnih nesorazmerij	49
3.2.3	Dodatki.....	49
3.2.4	Regres za letni dopust	50
3.2.5	Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela	50
3.3	TEKOČI TRANSFERI.....	51
3.4	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE TER INVESTICIJSKI ODHODKI.....	51
4.	MNENJE	53
4.1	MNENJE O RAČUNOVODSKIH IZKAZIH	53
4.2	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA.....	53

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, Ljubljana za leto 2012 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 14. 3. 2013.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj proučimo notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja zavoda. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja.

Cilj revizije je bil podati mnenje o:

- računovodskih izkazih zavoda za leto 2012 in
- pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2012.

Za doseg prvega cilja smo revidirali podatke, ki so evidentirani v poslovnih knjigah zavoda in izkazani v računovodskih izkazih:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2012,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2012,
- izkazu računa finančnih terjatev in naložb od 1. 1. do 31. 12. 2012 ter
- izkazu računa financiranja od 1. 1. do 31. 12. 2012.

Za doseg drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene, tekočih transferov ter javnega naročanja blaga in storitev ter investicij.

¹ Uradni list RS, št. 11/01, 109/12.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 323-2/2013/2.

⁴ Uradni list RS, št. 43/13.

Osnovni podatki o zavodu

Zavod je na podlagi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju⁵ (v nadaljevanju: ZZVZZ) nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljevanju: OZZ) za območje Republike Slovenije. Kot nosilec OZZ je pristojen in zadolžen za vse naloge na tem področju, določene z ZZVZZ, kot izvajalec OZZ pa sprejema podrobnejše predpise o obveznem zavarovanju, s partnerji oblikuje in določa program zdravstvenih storitev v državi, zagotavlja in zbira ter razporeja sredstva za izvajanje zavarovanja ter zagotavlja zavarovanim osebam pravice v skladu z ZZVZZ in s Pravili obveznega zdravstvenega zavarovanja⁶ (v nadaljevanju: pravila OZZ).

OZZ obsega zavarovanje za primer bolezni in poškodbe zunaj dela ter zavarovanje, kadar pride do poškodbe pri delu in poklicne bolezni. Z obveznim zavarovanjem se zavarovanim osebam zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev, nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela, pogrebne in posmrtnine ter povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev v obsegu, ki ga določa ZZVZZ.

Zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in Ministrstvo za zdravje (partnerji) se za vsako leto dogovorijo o programu storitev OZZ, opredelijo zmogljivosti za njegovo izvajanje, in določijo obseg sredstev (o tem sklenejo splošni dogovor). Na tej podlagi se določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvene dejavnosti.

Zavod sklepa pogodbe z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in z zasebnimi zdravstvenimi delavci na podlagi njihovih ponudb za uresničevanje programov in storitev, ki jih zavod izbere na podlagi razpisa. Pogodbe določajo vrste, obseg in kakovost ter roke za uresničevanje programa oziroma zdravstvenih storitev na podlagi strokovnih standardov za posameznega izvajalca ali po dejavnostih. V pogodbah se določijo cene programov oziroma storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe ter druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Sredstva za OZZ se zagotavljajo s prispevki, ki jih zavodu plačujejo zavarovanci, delodajalci in drugi zavezanci, določeni z ZZVZZ. Prispevki se plačujejo od osnov, določenih z ZZVZZ, po proporcionalnih stopnjah, razen kadar gre za pavšalne zneske, ki jih s sklepi določi zavod⁷. Zavod načrtuje finančno poslovanje s finančnim načrtom tako, da v njem predvidi prihodke in druge prejemke ter odhodke in druge izdatke za obdobje, za katero se finančni načrt sprejme. Podlage so temeljna ekonomska izhodišča in predpostavke v proračunskem memorandumu ter usmeritve o programu storitev in obsegu denarnih terjatev za izvajanje pravic OZZ.

Izvajanje OZZ je javna služba, ki jo opravlja zavod kot javni zavod. Zavod je pravna oseba z vsemi pooblastili za nastopanje v pravnem prometu. Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi za izvajanje

⁵ Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 91/07, 76/08, 87/11.

⁶ Uradni list RS, št. 30/03-prečiščeno besedilo (35/03-popr.), 78/03, 84/04, 44/05, 86/06 (90/06-popr.), 64/07, 33/08, 7/09, 88/09, 30/11, 49/12.

⁷ 57. člen ZZVZZ.

OZZ. Zavod izvaja dejavnost OZZ in opravlja druge dejavnosti v skladu z ZZZVZZ, statutom⁸ in drugimi splošnimi akti, kamor sodijo akti, izdani za izvajanje javnih pooblastil, in splošni akti zavoda. Zavod je organiziran tako, da je služba dostopna zavarovanim osebam na posameznih območjih; organizacijske enote oblikuje za posamezna področja dejavnosti in za posamezna območja. Sestavljajo ga direkcija in področna enota Informacijski center v Ljubljani ter deset območnih enot s 45 izpostavami po Sloveniji.

Najvišji organ zavoda je *skupščina*, ki ima naslednje naloge:

- sprejema statut zavoda,
- sprejema splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja,
- določa finančni načrt in sprejema zaključni račun zavoda,
- opravlja druge naloge v skladu z ZZZVZZ in s statutom zavoda.

Skupščino sestavljajo izvoljeni predstavniki zavarovancev (25 članov) in delodajalcev, organiziranih v zbornicah in drugih splošnih združenjih (20 članov). Med predstavniki zavarovancev je 15 predstavnikov aktivnih zavarovancev, sedem predstavnikov upokojenecv, dva predstavnika invalidov in predstavnik kmetov. Delodajalce zastopa 16 predstavnikov delodajalcev in štirje predstavniki Vlade Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada).

Izvršilni organ skupščine zavoda je *upravni odbor*, ki ga sestavlja 11 članov. Predsednika in člane imenuje skupščina zavoda, tako da so v njem ustrezno zastopani predstavniki delodajalcev ter predstavniki aktivnih zavarovancev, upokojenecv in invalidov. Dva člana upravnega odbora imenuje skupščina na predlog delavcev zavoda.

Poslovodni organ zavoda je *generalni direktor*, ki ga po izvedenem javnem razpisu na predlog upravnega odbora za dobo štirih let imenuje skupščina zavoda. K imenovanju generalnega direktorja zavoda daje soglasje Državni zbor Republike Slovenije. Generalni direktor je odgovoren za strokovnost in zakonitost dela zavoda. Za svoje delo in za delo zavoda pa je odgovoren skupščini.

Generalni direktor je odgovoren za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o javnih financah⁹ in Zakonom o računovodstvu¹⁰ ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi napake ali prevare, izbiri in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah, ter s pravilnostjo poslovanja.

V obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Samo Fakin, generalni direktor zavoda.

⁸ Statut Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Uradni list RS, št. 87/01 (1/02-popr.).

⁹ Uradni list RS, št. 11/11-UPB4.

¹⁰ Uradni list RS, št. 23/99.

2. RAČUNOVODSKI IZKAZI ZA LETO 2012

2.1 Obrazložitev revizije

Zavod mora voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji pravilnosti izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2012. Predpisi in usmeritve so bili naslednji:

- Zakon o računovodstvu,
- Zakon o javnih financah,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹¹,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹²,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹³,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹⁴,
- Slovenski računovodski standardi¹⁵.

2.2 Računovodske usmeritve

Pri evidentiranju in izkazovanju poslovnih dogodkov zavod uporablja računovodske rešitve, določene v Pravilniku o računovodstvu¹⁶. Pri pripravi računovodskih izkazov zavod priznava prihodke in odhodke po načelu denarnega toka (plačane realizacije). Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena sredstva zavoda so dolgoročno odloženi stroški, dolgoročne premoženjske pravice in druga neopredmetena sredstva. Opredmetena osnovna sredstva zavoda so nepremičnine, oprema in pripadajoči nadomestni deli ter druga opredmetena osnovna sredstva. Zavod ob začetnem pripoznanju opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva ovrednoti po nabavni vrednosti. Opredmetena osnovna sredstva se lahko uvrščajo med opremo ne glede na vrednost, ki je lahko večja ali manjša od 500 evrov, ker se od 1. 1. 2007 pri novih nabavah upošteva kriterij istovrstnosti.

¹¹ Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12.

¹² Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10 (60/10-popr.), 104/10, 104/11.

¹³ Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10.

¹⁴ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12.

¹⁵ Uradni list RS, št. 118/05 (10/06-popr., 112/06-popr.), 3/07, 12/08, 119/08, 1/10 (90/10-popr.), 80/11, 2/12, 64/12.

¹⁶ Št. 0071-1/2012-DI/1 z dne 10. 1. 2012. Uporablja se od 1. 1. 2012.

Zavod vodi opredmetena osnovna sredstva z življenjsko dobo, daljšo od enega leta, in posamezno vrednostjo do 500 evrov kot drobni inventar. Opredmetena osnovna sredstva, ki sodijo med drobni inventar, zavod ob nabavi v celoti odpiše. Odpis se izkaže kot popravek nabavne vrednosti sredstev v breme vira, to je splošnega sklada za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva. Izredni odpis opredmetenih osnovnih sredstev zavod opravi le, če pride do njihove odtujitve ali uničenja ali trajne izločitve iz uporabe zaradi zastaranja.

Obračun amortizacije se izvaja po amortizacijskih stopnjah in na način, kot ga opredeljuje Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Začetek amortizacijskega obdobja je prvi dan v naslednjem mesecu po tistem, ko je sredstvo, ki se amortizira, razpoložljivo za uporabo, ne glede na to, ali se je že začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti.

Dolgoročne finančne naložbe in dolgoročne terjatve

Dolgoročne finančne naložbe so dolgoročne kapitalske naložbe, dolgoročno dana posojila in depoziti. Dolgoročne terjatve so terjatve, ki zapadejo v plačilo v obdobju, daljšem od enega leta. V bilanci stanja so dolgoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v naslednjem letu, prikazane kot kratkoročne, v poslovnih knjigah pa se ne preknjižijo. Dolgoročne finančne naložbe, izkazane v tujih valutah, se prevrednotijo po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan 31. 12. oziroma po tečaju Evropske centralne banke.

Denarna sredstva

Denarna sredstva zavoda so denarna sredstva v blagajnah območnih enot, področne enote in direkcije ter takoj unovčljive vrednotnice, denar na poti, denarna sredstva na računih, depoziti na odpoklic in gotovina, ki jo zavod prejme od strank za nabavo obrazcev.

Kratkoročne terjatve in dani predujmi

Kratkoročne terjatve so terjatve do kupcev, dani predujmi in varščine, terjatve, povezane s finančnimi prihodki, in druge kratkoročne terjatve, ki zapadejo v plačilo v enem letu. Kratkoročne terjatve in dane predujme zavod ob pripoznanju izkazuje v zneskih, ki izhajajo iz knjigovodskih listin. V bilanci stanja med kratkoročnimi terjatvami izkaže tudi tisti del dolgoročnih terjatev, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu bilance stanja. Sporne terjatve so tiste, za katere zavod začne postopek sodne izterjave in se izkazujejo na ločenih kontih. Evidentiranje terjatev na kontih spornih terjatev ne vpliva na poslovni rezultat.

Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe so naložbe v nakup vrednostnih papirjev, kratkoročno dana posojila in drugi kratkoročni depoziti, ki jih zavod izkazuje v skladu z enotnim kontnim načrtom. Ob pripoznanju se izkazujejo v vrednosti, ki ustreza dejansko naloženim denarnim sredstvom. Če obstaja utemeljena verjetnost, da naložba ni unovčljiva, jo zavod na podlagi sklepa organa upravljanja izloči iz poslovnih knjig v breme virov.

Časovne razmejitve

Zavod izkazuje predhodno nezaračunane prihodke in prejete predujme ter nabavno vrednost vrednotnic med aktivnimi časovnimi razmejitvami. Med pasivnimi časovnimi razmejitvami pa izkazuje vnaprej vračunane odhodke za dane predujme.

Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti so obveznosti do zaposlenih za opravljeno delo, kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine, obveznosti do dobaviteljev, druge obveznosti iz poslovanja, prejeta posojila in obveznosti iz financiranja, ki zapadejo v plačilo v letu dni ali prej. Kratkoročne obveznosti zavod ob pripoznanju izkazuje z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin.

Splošni sklad

Splošni sklad izkazuje lastne vire sredstev. Sestavljajo ga sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, sklad za finančne naložbe in splošni sklad za drugo. Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva povečuje nabavna vrednost osnovnih sredstev, zmanjšujejo pa popravki in odpisi nabavne vrednosti teh sredstev. Sklad za finančne naložbe povečujejo in zmanjšujejo spremembe pri dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložbah ter dolgoročno danih posojilih. Splošni sklad za drugo povečujejo odplačila posojil, ki so bila vključena v račun financiranja, ter presežek prihodkov nad odhodki, zmanjšujejo pa zneski najetih posojil, ki so bili vključeni v račun financiranja, ter presežek odhodkov nad prihodki.

Rezervni sklad

Zavod oblikuje rezervni sklad po zaključnem računu tako, da zanj nameni najmanj 25 odstotkov presežka prihodkov nad odhodki, zmanjšanimi za neporabljene načrtovane izdatke, prenesene v realizacijo v naslednje obračunsko obdobje, in sicer toliko časa, da rezervni sklad doseže 25 odstotkov povprečnega mesečnega prihodka iz prispevkov za OZZ po zaključnih računih v zadnjih treh letih. V skladu s 60. členom statuta zavoda so rezervna sredstva namenjena za pokrivanje nepredvidenih in povečanih izdatkov, ki so posledica epidemij, elementarnih nesreč, pokritja primanjkljaja ali drugih tveganj v skladu z zakonom.

Dolgoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti so obveznosti iz prejetih posojil na podlagi pogodb, obveznosti iz poslovanja in obveznosti iz financiranja. Kot dolgoročne obveznosti so izkazani dolgovi, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od enega leta, in se ob pripoznanju izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin ob njihovem nastanku. Del dolgoročnih obveznosti, ki so že zapadle v plačilo, in del, ki zapade v plačilo v enem letu po datumu zadnje bilance stanja, zavod v bilanci stanja prikaže med kratkoročnimi obveznostmi.

Prihodki

Zavod izkazuje prihodke po načelu denarnega toka. Prihodke od nastanka poslovnega dogodka do njihovega plačila izkazuje kot neplačane prihodke.

Zavod razčlenjuje prihodke na:

- davčne prihodke (prispevki za socialno varnost zaposlenih, delodajalcev in samozaposlenih),
- nedavčne prihodke (prihodki od obresti, prihodki od premoženja in prihodki, ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na trgu),
- kapitalske prihodke (prihodki od prodaje premoženja),
- prejete donacije (prihodki od podarjenih denarnih sredstev) in
- transferne prihodke (prihodki, pridobljeni s prenosom denarnih sredstev iz drugih javno finančnih institucij).

Odhodki

Zavod izkazuje odhodke po načelu denarnega toka. Odhodke od nastanka poslovnega dogodka do denarne transakcije izkazuje kot neplačane odhodke.

Zavod razčlenjuje odhodke na:

- tekoče odhodke (plačila, nastala zaradi stroškov dela, materiala, izdatkov za blago in storitve ter obresti od najetih kreditov),
- tekoče transfere (plačila, za katera od prejemnika sredstev ne dobi materiala, blaga ali storitve) in
- investicijske odhodke (plačila, namenjena pridobitvi ali nakupu neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, med katerimi so izkazani tudi izdatki za adaptacije in rekonstrukcije).

Rezultat poslovanja

Na kontih skupine 80 – Ugotovitev rezultatov se knjižijo zneski prenesenih odhodkov in drugih izdatkov, izkazanih med odhodki (razred 4), in prenesenih prihodkov in drugih prejemkov, izkazanih med prihodki (razred 7), ter zneski prejemkov in izdatkov računa financiranja (konti razreda 5). Razlika se prenese na splošni sklad zavoda.

2.3 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
SREDSTVA	289.093.535	292.799.787	99
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	25.122.795	29.452.119	85
Neopredmetena sredstva	2.683.442	3.303.599	81
Opredmetena osnovna sredstva	22.354.342	26.062.541	86
Dolgoročne finančne naložbe	10.891	10.891	100
Dolgoročne terjatve iz poslovanja	74.120	75.088	99
KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	263.970.740	263.347.668	100
Denarna sredstva	1.717.180	3.350.992	51
Kratkoročne terjatve	21.522.169	38.303.056	56
Dani predujmi in varščine	1.620.750	1.269.935	128
Neplačani odhodki	239.104.993	220.418.166	108
Aktivne časovne razmejitev	5.648	5.519	102
<i>Aktivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>10.281.169</i>	<i>10.509.717</i>	<i>98</i>
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	289.093.535	292.799.787	99
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	262.374.584	243.101.541	108
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	239.396.077	220.693.131	108
Neplačani prihodki	21.326.060	18.714.202	114
Pasivne časovne razmejitev	1.652.447	3.694.208	45
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	26.718.951	49.698.246	54
Splošni sklad	24.935.089	31.263.160	80
Rezervni sklad	0	16.431.180	-
Dolgoročno razmejeni prihodki	34.409	39.952	86
Druge dolgoročne obveznosti	1.749.453	1.963.954	89
<i>Pasivni konti izvenbilančne evidence</i>	<i>10.281.169</i>	<i>10.509.717</i>	<i>98</i>

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2012.

2.3.1 Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev

v evrih

	Neopredmetena sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Skupaj
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(3)+(4)+(5)	(7)=(2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2012	12.571.039	1.170.944	33.474.339	36.604.027	71.249.310	83.820.349
Povečanja	456.256	19.373	175.698	114.653	309.724	765.980
Zmanjšanja	(943.865)	0	0	(1.214.252)	(1.214.252)	(2.158.117)
Stanje 31. 12. 2012	12.083.430	1.190.317	33.650.037	35.504.428	70.344.782	82.428.212
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2012	9.267.440	0	14.182.239	31.004.530	45.186.769	54.454.209
Amortizacija	1.076.413	0	1.133.061	2.877.456	4.010.517	5.086.930
Zmanjšanja	(943.865)	0	0	(1.212.626)	(1.212.626)	(2.156.491)
Povečanja	0	0	0	5.780	5.780	5.780
Stanje 31. 12. 2012	9.399.988	0	15.315.300	32.675.140	47.990.440	57.390.428
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2012	3.303.599	1.170.944	19.292.100	5.599.497	26.062.541	29.366.140
Stanje 31. 12. 2012	2.683.442	1.190.317	18.334.737	2.829.288	22.354.342	25.037.784
<i>Predujmi</i>						
Stanje 1. 1. 2012	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. 12. 2012	0	0	0	0	0	0
<i>Neodpisana vrednost s predujmi</i>						
Stanje 1. 1. 2012	3.303.599	1.170.944	19.292.100	5.599.497	26.062.541	29.366.140
Stanje 31. 12. 2012	2.683.442	1.190.317	18.334.737	2.829.288	22.354.342	25.037.784

Vir: knjigovodske evidence zavoda.

Neopredmetena sredstva se v celoti nanašajo na dolgoročne premoženjske pravice. Njihova nabavna vrednost se je v letu 2012 povečala za 456.256 evrov, od katerih pretežni del predstavlja pridobitev IBM programske opreme v znesku 446.263 evrov. Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev se je zmanjšala zaradi odpisa oziroma izločitve programske opreme, ustrezno so se zmanjšali tudi popravki vrednosti (za 943.865 evrov).

Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazal *zemljišča* v vrednosti 1.190.317 evrov. Povečanje v znesku 19.373 evrov se nanaša na pogodbo o brezplačnem prenosu dvorišča na zavod¹⁷, ki je bilo določeno kot funkcionalno zemljišče k poslovnemu objektu na Ravnah na Koroškem, katerega lastnik je zavod.

Največji delež vrednosti *zgradb* v neodpisani vrednosti 18.334.737 evrov predstavljajo poslovni objekti za opravljanje dejavnosti zavoda, manjši del pa stanovanja in počitniški objekti. Povečanje vrednosti zgradb v znesku 175.698 evrov se pretežno nanaša na nadaljevanje rekonstrukcije poslovne stavbe zavoda v Ljubljani (170.449 evrov) ter obnovo fasade in strehe dveh stanovanj (5.249 evrov).

Zavod ima od skupaj 123 nepremičnin (zemljišč, poslovnih zgradb, stanovanj, počitniških objektov) v zemljiško knjigo vpisanih 90 nepremičnin, to je sedem več kot leto poprej, preostale nepremičnine pa so pretežno v postopku urejanja dokumentacije (31 nepremičnin) ali pa je bil vložen predlog za vpis v zemljiško knjigo (dve nepremičnini).

Nabavna vrednost *opreme* se je povečala za 114.653 evrov, v pretežni meri zaradi računalniške strojne opreme (strežnik, omrežje). Zmanjšanje nabavne vrednosti opreme v znesku 1.214.252 evrov je posledica odpisov in izločitev izrabljene opreme in drobnega inventarja, temu ustrezno pa so se zmanjšali tudi popravki vrednosti opreme.

Zavod je v letu 2012 obračunal in evidentiral *amortizacijo* v znesku 5.086.930 evrov, od tega za neopredmetena sredstva 1.076.413 evrov, zgradbe 1.133.061 evrov in opremo 2.877.456 evrov (od tega se 22.422 evrov nanaša na 100-odstotni odpis drobnega inventarja).

2.3.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	10.891	10.891	100
Druge finančne naložbe	10.891	10.891	100
<i>Dolgoročno dana posojila in depoziti</i>	0	0	-
Posojila za stanovanjsko gradnjo	0	0	-
Prenos na kratkoročni del	0	0	-
Skupaj	10.891	10.891	100

Med *dolgoročnimi finančnimi naložbami* je zavod na dan 31. 12. 2012 izkazoval delnice Pomurke, d. d., Murska Sobota, v stečaju (9.876 evrov) ter poslovni delež v Počitniški skupnosti Krško, d. o. o., Krško (1.015 evrov).

¹⁷ Št. 465-03-45/98-31 z dne 10. 1. 2002, sklenjena med Občino Ravne na Koroškem in zavodom. Pogodba je bila šele leta 2012 predložena v računovodstvo zavoda, ki zanjo ni vedelo, saj ni bilo plačila denarnih sredstev.

2.3.3 Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Tabela 4: Dolgoročne terjatve iz poslovanja

Dolgoročne terjatve iz poslovanja	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Druge dolgoročne terjatve iz poslovanja	86.210	88.349	98
Prenos na kratkoročni del	(12.090)	(13.261)	91
Skupaj	74.120	75.088	99

Zavod je na dan 31. 12. 2012 med dolgoročnimi terjatvami iz poslovanja izkazoval predvsem terjatve do zaposlenih za odkup stanovanj v skladu s Stanovanjskim zakonom¹⁸ (6.283 evrov), terjatve do zaposlenih za šolnine (28.127 evrov) ter terjatve od vplačil v rezervne sklade, ustanovljene za kritje stroškov rednega upravljanja posameznih nepremičnin, v skladu s 119. členom Stvarnopravnega zakonika¹⁹ (51.800 evrov). Del teh terjatev, ki zapade v plačilo v letu 2013, je bil v bilanci stanja izkazan med kratkoročnimi terjatvami (12.090 evrov).

2.3.4 Denarna sredstva

Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazoval sredstva na podračunu v sistemu enotnega zakladniškega računa države (v nadaljevanju: sistem EZRD) v znesku 1.717.180 evrov.

2.3.5 Kratkoročne terjatve

Tabela 5: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne terjatve do kupcev	19.492.616	18.421.807	106
Kratkoročno dani predujmi	1.620.750	1.269.935	128
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	964.707	19.745.086	5
Kratkoročne terjatve iz financiranja	1.540	1.731	89
Druge kratkoročne terjatve	1.063.306	134.432	791
Skupaj	23.142.919	39.572.991	58

Največ kratkoročnih terjatev izvira iz mednarodnih sporazumov o socialni varnosti (18.874.524 evrov oziroma 81,6 odstotka) in kratkoročno danih predujmov (1.620.750 evrov oziroma 7 odstotkov). Ostale

¹⁸ Uradni list RS, št. 18/91 (19/91-popr.), 21/94, 23/96, 1/00.

¹⁹ Uradni list RS, št. 87/02.

terjatve predstavljajo terjatve do zavarovalnic, ki izvajajo obvezno avtomobilsko zavarovanje, do proračuna Republike Slovenije za premalo nakazane prispevke v letu 2012, do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Ljubljana (v nadaljevanju: ZPIZ) za vodenje matične evidence, terjatve po sklenjenih pogodbah za opravljanje storitev zavarovalnicam, ki se ukvarjajo z dodatnimi prostovoljnimi zdravstvenimi zavarovanji, terjatve za prodane in neplačane tiskovine, publikacije in podobno.

Kratkoročne terjatve in kratkoročno dani predujmi so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 41,5 odstotka in so konec leta znašali 23.142.919 evrov oziroma 16.430.072 evrov manj kot konec leta 2011. Pretekla leta so velik del kratkoročnih terjatev predstavljale dane vloge in obresti v sistemu EZRD, ki so se v letu 2012 precej zmanjšale, in sicer za 17.002.020 evrov. Zavod na 31. 12. 2012 ne izkazuje danih vlog v sistemu EZRD, ker je z njimi financiral pokritje dela primanjkljaja v letu 2012.

Od vseh izkazanih kratkoročnih terjatev je bilo konec leta 2012 že zapadlih 3,5 odstotka terjatev oziroma 743.774 evrov. Zapadle terjatve so večinoma sporne terjatve (272.546 evrov)²⁰, terjatve iz mednarodnih sporazumov (175.922 evrov) in terjatve do Splošne bolnice Celje (v nadaljevanju: SB Celje) za pogodbeno kazen (153.000 evrov).

2.3.5.1 Kratkoročne terjatve do kupcev

Tabela 6: Kratkoročne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	606.002	641.344	94
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	18.874.524	17.767.202	106
Prenos iz dolgoročnega dela	12.090	13.261	91
Skupaj	19.492.616	18.421.807	106

Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazoval terjatve do kupcev v znesku 19.492.616 evrov, ki so se v primerjavi z letom poprej povečale za 5,8 odstotka. Povečanje je posledica povečanja terjatev do kupcev v tujini.

Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazoval *terjatve do kupcev v državi* v znesku 606.002 evra, ki so se v primerjavi z letom poprej zmanjšale za 5,5 odstotka. Zmanjšanje je predvsem posledica manjših terjatev do kupcev v državi zaradi pogodbene kazni, poravnane v letu 2012.

Spornih terjatev do kupcev v državi je bilo za 201.711 evrov, v primerjavi z letom poprej so se povečale za 74,4 odstotka predvsem zato, ker zavarovalnice²¹, ki se ukvarjajo z dodatnim prostovoljnim zdravstvenim zavarovanjem, zavračajo zaračunano revalorizacijo vrednosti opravljenih storitev. Zavod je za sporne terjatve vložil tožbe pri pristojnem sodišču.

²⁰ V skladu z 89. členom Pravilnika o računovodstvu zavod kot sporne terjatve izkazuje tiste terjatve, za katere se je začel postopek sodne izterjave.

²¹ Vzajemna, d. v. z., Ljubljana v znesku 88.851 evrov, Adriatic Slovenica, d. d., Koper v znesku 43.008 evrov in Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., Koper v znesku 40.951 evrov.

Zavod izkazuje na dan 31. 12. 2012 *terjatve do kupcev v tujini* v znesku 18.874.524 evrov, ki so se v primerjavi z letom poprej povečale za 6,2 odstotka. Terjatve do kupcev v tujini predstavljajo pavšalne in dejanske obračune stroškov zdravstvenih storitev, ki so jih v Republiki Sloveniji uveljavljale osebe iz tujine in do konca leta še niso bile plačane. Zavod na dan 31. 12. 2012 izkazuje največje terjatve do Hauptverband Der Österreichischen, Avstrija (6.744.778 evrov), GKV Spitzenverband Deutsche, Nemčija (5.875.851 evrov), Ministero del lavoro della salute, Italija (3.466.892 evrov), The Pension Service Tyneview Park overseas Healthcare, Velika Britanija (407.513 evrov) in Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, Bosna in Hercegovina (319.113 evrov). V letu 2012 je zavod sodeloval s 36 državami.

Zavod obračunava tujim državam stroške za opravljene zdravstvene storitve državljanom teh držav, ki so jih uveljavljali v Republiki Sloveniji, in sicer državam Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora ter Švici²² na podlagi Uredbe (ES) št. 883/04 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti²³ in Uredbe (ES) št. 987/09 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti²⁴. Z ostalimi državami je Republika Slovenija sklenila bilateralne sporazume, in sicer s Hrvaško je sklenjen Sporazum o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško²⁵, z Makedonijo Sporazum o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo²⁶, z Bosno in Hercegovino Sporazum o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino²⁷, s Srbijo Sporazum med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju²⁸, s Črno goro Sporazum med Republiko Slovenijo in Črno goro o socialnem zavarovanju²⁹ in z Avstralijo Sporazum o zagotavljanju zdravstvenega varstva med Vlado Republike Slovenije in Vlado Avstralije³⁰.

Evropska zakonodaja in bilateralni sporazumi, veljavni v letu 2012, določajo plačilne roke. Rok plačila

²² Zavod je v letu 2012 posloval s Švico na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L, št. 149 z dne 5. 7. 1971 s spremembami) in Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marec 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 o uporabi socialnih sistemov varnosti za zaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti (UL L, št. 74 z dne 27. 3. 1972 s spremembami), ki sta veljali do aprila 2012.

²³ UL L, št. 166 z dne 30. 4. 2004.

²⁴ UL L, št. 284 z dne 30. 10. 2009, UL L, št. 338 z dne 22. 12. 2010, UL L, št. 149 z dne 8. 6. 2012.

²⁵ Uradni list RS – MP, št. 21/97 in Administrativni sporazum o izvajanju sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško (Uradni list RS – MP, št. 24/97).

²⁶ Uradni list RS – MP, št. 10/00 in Administrativni sporazum o izvajanju sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Republiko Makedonijo (Uradni list RS – MP, št. 21/00, 4/01).

²⁷ Uradni list RS – MP, št. 10/08 in Administrativni dogovor o izvajanju sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino (Uradni list RS – MP, št. 10/08).

²⁸ Uradni list RS – MP, št. 5/10 in Administrativni dogovor o izvajanju sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Srbijo o socialnem zavarovanju (Uradni list RS – MP, št. 5/10).

²⁹ Uradni list RS – MP, št. 9/11 in Administrativni dogovor o izvajanju Sporazuma med Republiko Slovenijo in Črno goro o socialnem zavarovanju (Uradni list RS – MP, št. 9/11).

³⁰ Uradni list RS – MP, št. 2/11 in Administrativni dogovor o izvajanju sporazuma o zagotavljanju zdravstvenega varstva med Vlado Republike Slovenije in Vlado Avstralije (Uradni list RS – MP, št. 2/11).

dejanskih stroškov na podlagi uredb za Evropsko unijo, Evropski gospodarski prostor in Švico je 18 mesecev po prejemu dokumentacije, rok plačil pavšalov je 18 mesecev po objavi pavšalnega zneska v uradnem listu Evropske unije, medtem ko se roki plačil dejanskih stroškov in pavšalov po sporazumih gibljejo od 2 mesecev do 6 mesecev.

2.3.5.2 Kratkoročno dani predujmi

Tabela 7: Kratkoročno dani predujmi

Kratkoročno dani predujmi	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Dani predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti	687.866	658.954	104
Dani predujmi dobaviteljem – služba	0	368	-
Dani predujmi dobaviteljem – tujina – služba	905	520	174
Predujmi za zdravljenje v tujini	918.610	598.577	153
Predujmi za denarne dajatve	13.369	11.516	116
Skupaj	1.620.750	1.269.935	128

Zavod izkazuje na dan 31. 12. 2012 dane predujme v znesku 1.620.750 evrov, kar je 28 odstotkov več kot leto poprej.

Predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti so dani na podlagi pogodb izvajalcem, ki niso uporabniki enotnega kontnega načrta. Dani predujmi izvajalcem zdravstvene dejavnosti so se v primerjavi z letom poprej povečali za 4 odstotke zaradi razlik med akontacijami in realizacijo storitev.

Pojasnilo zavoda

Pri zasebnikih je kljub sprotnemu spremljanju realizacije zelo težko zagotoviti, da bi bile akontacije enake realizaciji in obračunani vrednosti storitev, saj se pri akontacijah upoštevajo indeksi glavarine na podlagi starejših podatkov. To vpliva na izkazane akontacije pri zasebnikih, ki opravljajo splošno zdravstveno dejavnost in specialistih (dispanser za žene).

V večji meri je zavod konec leta tem izvajalcem, med katerimi je največ zobozdravnikov in specialistov, izkazoval akontacije v zneskih, manjših od 1.000 evrov. Zavod izkazuje akontacije, večje od 10.000 evrov, le do dveh izvajalcev, in sicer do Zveze paraplegikov Slovenije, Ljubljana v znesku 50.841 evrov in Term Olimia, d. d., Podčetrtek v znesku 11.954 evrov.

Zavod je na dan 31. 12. 2012 predujme za zdravljenje v tujini izkazoval v znesku 918.610 evrov. Zavod v tujini nastopa kot plačnik stroškov opravljenih zdravstvenih storitev, pri čemer tuji izvajalci za pričetek obravnave zahtevajo plačilo predujma. Največji del akontacij predstavljajo predujmi za uvrstitev na seznam za presaditev pljuč v Združenih državah Amerike.

2.3.5.3 Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 8: Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države	530.900	17.002.277	3
Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna občine	156	501	31
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države	262.283	2.502.294	11
Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna občine	37.021	27.251	136
Terjatve do ZPIZ	134.347	212.763	63
Skupaj	964.707	19.745.086	5

Terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države v znesku 530.900 evrov skoraj v celoti predstavljajo terjatve za prispevke od zaposlenih pri pravnih osebah, ki so jih zavezanci plačali v letu 2012, vendar jih Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS) zavodu v letu 2012 ni nakazala. V primerjavi z letom poprej, ko so velik del kratkoročnih terjatev do uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljale dane vloge in obresti v sistemu EZRD, so se te v letu 2012 precej zmanjšale, in sicer za 17.002.020 evrov.

DURS je ugotovila, da je v letu 2012 napačno razporejala sredstva med posameznimi blagajnami. V januarju 2013 je pripravila seznam dokončnih uskladitev za leto 2012 med prehodnim davčnim podračunom – proračunom države, pokojninsko in zdravstveno blagajno ter občinami. Ugotovljeno je bilo, da je zavod v letu 2012 prejel 524.358 evrov premalo, plačilo je bilo izvedeno 5. 2. 2013. Zavod je evidentiral 529.748 evrov terjatev do neposrednega uporabnika proračuna države za prispevke od zaposlenih pri pravnih osebah, čeprav iz računovodske dokumentacije³¹ izhaja, da se na leto 2012 nanaša le 524.358 evrov.

2.3.5.3.a Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazal za 5.390 evrov precenjene kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta in neplačane prihodke (povezava s točko 2.3.8.a tega poročila), ker je med terjatve leta 2012 pomotoma vključil 5.390 evrov terjatev za prispevke do zaposlenih pri pravnih osebah, ki so se nanašali na leto 2013.

Pojasnilo zavoda

Terjatve v znesku 529.748 evrov so bile zaprte v letu 2013 ob prejemu plačila (5. 2. 2013).

Terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občine v znesku 299.304 evre predstavljajo predujme izvajalcem zdravstvene dejavnosti v znesku 5.405 evrov, sporne terjatve v znesku 66.146 evrov in kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občine za službo v znesku 227.753 evrov.

³¹ Evidentirano na podlagi dopisa Ministrstva za finance, DURS, št. 4290-172036/2012-53(01-1130-00) z dne 7. 2. 2013.

Sporne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države in občin so tiste terjatve, pri katerih je bil zaradi neplačila začel sodni postopek izterjave. Na dan 31. 12. 2012 zavod izkazuje 46.100 evrov spornih terjatev, ki izhajajo iz ugotovljene škode v okviru opravljenih finančno medicinskih nadzorov pri SB Celje, zatem sporne terjatve v znesku 7.529 evrov pri Zdravstvenem domu Šmarje pri Jelšah, 4.231 evrov pri Zdravstvenem domu Dr. Jožeta Potrata Žalec, 3.786 evrov pri Zdravstvenem domu Celje, 2.000 evrov pri Domu upokojencev Gradišče, Dornberk in 2.000 evrov pri Domu starejših občanov Črnomelj in podobno. Sporne terjatve so se povečale za 40.729 evrov oziroma 160,2 odstotka, ker se SB Celje ni strinjala z zaračunanimi pogodbenimi kaznimi³².

Zavod na dan 31. 12. 2012 izkazuje terjatve do ZPIZ v znesku 134.347 evrov, kar je 36,9 odstotka manj kot leto poprej zaradi prekinitve oddajanja prostorov ZPIZ³³.

2.3.5.4 Druge kratkoročne terjatve

Tabela 9: Druge kratkoročne terjatve

Druge kratkoročne terjatve	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	1.018.068	114.335	890
Terjatve za vstopni DDV ³⁴	55	101	54
Druge kratkoročne terjatve	45.183	19.996	226
Skupaj	1.063.306	134.432	791

Kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij (1.018.068 evrov) predstavljajo terjatve za pavšalno odškodnino, terjatve za nego družinskega člana, za bolezni nad 30 dni in terjatve za invalidnine do ZPIZ, ki se obračunavajo trimesečno. V primerjavi z letom poprej so se povečale za 903.733 evrov, predvsem zaradi večjih terjatev do zavarovalnic iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Zavarovalnice, ki opravljajo posle obveznega zavarovanja avtomobilske odgovornosti, zavodu do 15. dne v mesecu od obračunane kosmate zavarovalne premije nakazujejo pavšalno odškodnino v skladu z določili Zakona o obveznih zavarovanjih v prometu³⁵ (v nadaljevanju: ZOZP) in Zakona za uravnoteženje javnih financ³⁶ (v nadaljevanju: ZUJF).

³² SB Celje se z zaračunanimi kaznimi ni strinjala, zato je zavod izvedel postopek opominjanja in predlagal tožbo. Podobno kot v preteklem letu je k povečanju prispevalo tudi izvajanje robotskih operacij, ki jih je SB Celje zaračunavala zavarovancem, slednji pa so zahtevali povračilo od zavoda. Zavod je za vsak tak primer zaračunal pogodbeno kazen. Sporne terjatve za kazni za robotske operacije predstavljajo 54,2 odstotka spornih terjatev, zatem kazni zaradi nepravilnosti pri nuklearni magnetni resonanci in računalniški tomografiji CT (5.000 evrov ali 10,8 odstotka spornih terjatev SB Celje), kazni s področja okulistike (3.200 evrov), nevrologije (2.800 evrov) in podobno.

³³ Območna enota Celje je prostore oddala Zavodu za zdravstveno varstvo Celje.

³⁴ Davek na dodano vrednost.

³⁵ Uradni list RS, št. 93/07-UPB3.

³⁶ Uradni list, št. 40/12, 105/12.

Druge kratkoročne terjatve (45.183 evrov) predstavljajo predvsem terjatve za preveč izplačane refundacije pravnim osebam (25.944 evrov) in terjatve do delavcev (11.496 evrov).

2.3.5.5 Terjatve za neplačane prispevke

Zavod v poslovnih knjigah ne evidentira in v bilanci stanja ne izkazuje terjatev za neplačane prispevke za zdravstveno zavarovanje, ampak o neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkih letno poroča v poslovnem poročilu. Računsko sodišče je v revizijskem poročilu Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2012³⁷ opozorilo, da bi moralo Ministrstvo za finance pri izvajanju poslov DURS za tuj račun v poslovnih knjigah proračuna na dan 31. 12. 2012 izkazati vse terjatve do zavezancev za poplačilo davkov in prispevkov ter obveznosti do prejemnikov sredstev, v tem primeru do zavoda. Ministrstvo za finance je 18. 12. 2013 izdalo Navodila nadzornikom za evidentiranje terjatev javnofinančnih prihodkov, terjatve javnofinančnih prihodkov posredovane v davčno izvršbo in odpis terjatev javnofinančnih prihodkov.

Neplačani prispevki po evidencah DURS

Na podlagi 59. člena ZZVZZ, 5. člena Zakona o davčni službi³⁸ in Dogovora o izmenjavi podatkov pri pobiranju prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje³⁹ med zavodom in DURS je zavod prenesel na DURS pooblastila glede obračunavanja, nadzora plačevanja ter izterjave prispevkov. Na podlagi 28. člena Zakona o davčni službi vodi DURS knjigovodske evidence o odmeri, obračunu ter plačilih in vračilih davkov in drugih obveznih dajatev, oblika in način vodenja knjigovodskih evidenc pa je predpisana v Pravilniku o obliki in načinu vodenja knjigovodskih evidenc v Davčni upravi Republike Slovenije⁴⁰.

DURS je do priprave poslovnega poročila zavoda posredovala preliminarno poročilo po stanju na dan 31. 12. 2012, ki je predstavljeno v poslovnem poročilu zavoda. Po podatkih DURS je znašalo stanje zapadlih neplačanih prispevkov za OZZ na dan 31. 12. 2012⁴¹ (za obdobje od leta 2002 do leta 2012) 154.744.140 evrov⁴². Od vseh zapadlih neplačanih prispevkov se 58 odstotkov dolga nanaša na pravne osebe (88.986.935 evrov) in 42 odstotkov na fizične osebe (65.757.205 evrov). DURS je 25. 3. 2013 posredovala Poročilo o obremenitvah, plačilih in odprtih terjativah iz naslova dajatev za ZZVS, za katere je nadzornik DURS za obdobje od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012, podatki so enaki kot v preliminarnem poročilu.

Neplačani prispevki po evidencah zavoda

Zavod vodi ločeno analitično evidenco o obremenitvah, plačilih in stanju terjatev ali obveznosti za prispevke za OZZ za zavarovance iz 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena ZZVZZ. Ti zavarovanci plačujejo prispevke za OZZ po Sklepu o pavšalnih prispevkih za obvezno zdravstveno

³⁷ Št. 320-14/2012/227 z dne 25. 9. 2013 – točka 2.3.6.7.b.

³⁸ Uradni list RS, št. 1/07-UPB2, 40/09, 33/11.

³⁹ Št. 96400-18/2005 z dne 20. 9. 2005, aneksi k dogovoru z dne 12. 4. 2007, 5. 2. 2010 in 21. 6. 2011.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 66/05.

⁴¹ Podatki med leti 2011 in 2012 niso primerljivi zaradi različne metodologije DURS.

⁴² DURS zavodu ni posredovala podatka o znesku vseh neplačanih prispevkov za OZZ na dan 31. 12. 2012.

zavarovanje⁴³ ali od osnove, ki jo določa ZZVZZ (na primer bruto osnova za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, bruto zajemčena plača), po stopnji, določeni v Zakonu o prispevkih za socialno varnost⁴⁴.

Zavodova evidenca prometa terjatev in obveznosti je vzpostavljena na podlagi vključitve navedenih zavarovanih oseb v OZZ. Po teh evidencah znašajo na dan 31. 12. 2012 neplačani prispevki za OZZ za navedene zavarovance 5.479.975 evrov.

Odpisani prispevki

V skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči⁴⁵ se odpis ali odlog plačila prispevkov fizičnim osebam šteje za državno pomoč. Odobravanje državne pomoči pa se lahko izvaja po pravilih, ki jih določa in nadzira Evropska unija. Na podlagi določil Pravilnika o odpisu, obročnem plačilu in odlogu plačila dolga iz prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje⁴⁶ je zavod v letu 2012 zavezancem odpisal 147.154 evrov prispevkov in zamudnih obresti. Odpisani znesek vključuje celotni odpis dolga (77.650 evrov), delni odpis dolga (21.312 evrov) in odpis zaradi neizterljivosti dolga (48.192 evrov). Obenem je zavod z odločbami odložil ali omogočil obročno poplačilo prispevkov v znesku 514.253 evrov.

V skladu s Pravilnikom o odpisu, obročnem plačilu in odlogu plačila dolga iz prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje so se lahko odpis, odlog ali obročno plačilo prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje odobrili samo fizičnim osebam, med katere so se vštevili tudi samostojni podjetniki. Z uveljavitvijo ZUJF in črtanjem 60. člena ZZVZZ je bila ta možnost ukinjena, zato je zavod obravnaval le vloge prosilcev, ki so prispele do vključno 30. 5. 2012, vloge, prispele po tem datumu, je zavrgel.

2.3.6 Neplačani odhodki

Tabela 10: Neplačani odhodki

Neplačani odhodki	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Tekoči odhodki	4.754.065	7.500.185	63
Tekoči transferi	234.350.928	212.917.981	110
Skupaj	239.104.993	220.418.166	108

Neplačani odhodki so odhodki, ki še niso bili poravnani, vendar so že nastali v obračunskem obdobju, za katero se sestavlja bilanca stanja, in se izkazujejo na kontih skupine 18.

Neplačani tekoči transferi v znesku 234.350.928 evrov se nanašajo na:

- zasebne izvajalce zdravstvenih storitev (ambulante, lekarne, dobavitelje medicinsko-tehničnih pripomočkov) v znesku 26.375.627 evrov (11,3 odstotka);

⁴³ Uradni list RS, št. 118/07.

⁴⁴ Uradni list RS, št. 5/96, 34/96, 3/98, 81/00, 97/01.

⁴⁵ Uradni list RS, št. 37/04.

⁴⁶ Uradni list RS, št. 129/06.

- bolnišnice, domove upokojencev in zavode za zdravstveno varstvo v znesku 90.366.576 evrov (38,6 odstotka);
- zdravstvene domove, lekarne in nekatere druge izvajalce v znesku 51.727.086 evrov (22,1 odstotka);
- denarna povračila v znesku 42.516.393 evrov (18,1 odstotka);
- neplačane obveznosti do zdravstvenih zavarovalnih institucij drugih držav v skladu z mednarodnimi sporazumi in tujih zdravstvenih ustanov za zdravljenje naših državljanov v tujini v znesku 23.365.246 evrov (9,9 odstotka).

Povečanje neplačanih tekočih transferov glede na leto poprej za 10 odstotkov je zaradi prenosa plačila obveznosti zavoda iz decembra 2012 v leto 2013.

Tekoči odhodki v znesku 4.754.065 evrov pa se večinoma nanašajo na obveznosti do drugih dobaviteljev zavoda, katerih storitve oziroma blago se ne nanašajo na zdravstveno dejavnost oziroma katerih storitve in blago niso transferi, v znesku 2.530.154 evrov (53,3 odstotka) in na obveznosti za decembrske plače in druge prejemke zaposlenih na zavodu v znesku 1.749.352 evrov (36,8 odstotka).

2.3.7 Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 11: Kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	2.810	2.810	100
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	1.749.352	1.794.031	98
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	52.128.538	48.052.413	108
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	43.011.127	39.300.221	109
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	142.504.250	131.543.656	108
Skupaj	239.396.077	220.693.131	108

2.3.7.1 Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Tabela 12: Kratkoročne obveznosti do zaposlenih

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 evrih	Indeks 12/11
Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	1.016.758	1.031.440	99
Obveznosti za prispevke iz kosmatih plač	355.132	369.191	96
Obveznosti za davke iz plač in drugih izdatkov zaposlenih	197.719	226.456	87
Druge kratkoročne obveznosti do zaposlenih	161.333	163.190	99
Obveznosti za prispevke iz drugih prejemkov	6.878	1.358	506
Obveznosti za davke iz drugih prejemkov	11.532	2.396	481
Skupaj	1.749.352	1.794.031	98

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2012 se nanašajo na čiste plače in nadomestila plač, prispevke in davke iz plač in drugih prejemkov ter druge obveznosti (prevoz, prehrana, odpravnine, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči) do zaposlenih za december 2012.

2.3.7.2 Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Tabela 13: Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	28.404.623	26.818.609	106
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – dejavnost</i>	<i>26.213.412</i>	<i>22.097.785</i>	<i>119</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi – služba</i>	<i>2.191.211</i>	<i>4.720.824</i>	<i>46</i>
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	23.514.564	21.042.064	112
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – dejavnost</i>	<i>23.368.182</i>	<i>20.813.297</i>	<i>112</i>
<i>Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini – služba</i>	<i>146.382</i>	<i>228.767</i>	<i>64</i>
Prenos dela dolgoročnih obveznosti	209.351	191.740	109
Skupaj	52.128.538	48.052.413	108

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi se nanašajo predvsem na obveznosti do 1.785 zasebnih izvajalcev zdravstvenih storitev, lekarn in dobaviteljev medicinsko-tehničnih pripomočkov (26.213.412 evrov). Te obveznosti so se po stanju na dan 31. 12. 2012 v primerjavi z letom poprej povečale za 19 odstotkov predvsem zaradi večjega prenosa plačila zapadlih obveznosti iz leta 2012 v

leto 2013, kot je bil prenos plačil zapadlih obveznosti iz leta 2011 v leto 2012. Preostali del obveznosti do dobaviteljev v državi (2.191.211 evrov) se nanaša na druge dobavitelje. Visok padec (indeks 46) teh obveznosti je predvsem posledica padca obveznosti zavoda do dobavitelja programske opreme in orodij (IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana)⁴⁷.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini (23.514.564 evrov) se nanašajo predvsem na obveznosti zavoda do tujih zdravstvenih institucij za stroške zdravstvenih storitev, ki so jih v tujini uveljavljale zavarovane osebe iz Slovenije med stalnim in začasnim bivanjem v drugih državah (23.209.352 evrov⁴⁸), in obveznosti do 23 zdravstvenih ustanov v tujini v zvezi z napotitvami na zdravljenje v tujino (158.830 evrov).

Med kratkoročnimi obveznostmi do dobaviteljev zavod v bilanci stanja na dan 31. 12. 2012 izkazuje tudi 209.351 evrov kratkoročnega dela dolgoročnih obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2013.

2.3.7.3 Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Tabela 14: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne obveznosti za dajatve na plače	282.849	300.681	94
Obveznosti za davek na dodano vrednost	66.228	105.325	63
Druge (ostale) kratkoročne obveznosti	42.607.807	38.810.911	110
Obveznosti na podlagi odtegljajev od zaposlenih	53.428	83.304	64
Obveznosti za davčne dajatve – nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	815	0	-
Skupaj	43.011.127	39.300.221	109

Zavod je na dan 31. 12. 2012 med drugimi kratkoročnimi obveznostmi iz poslovanja izkazoval predvsem obveznosti iz prejetih zahtevkov za denarna povračila v skupnem znesku 42.516.393 evrov. To so obveznosti iz nadomestil plač za bolezensko odsotnost nad 30 dni, potnih stroškov, plačil posmrtnin in pogrebnin ter drugih povračil, nastalih v letu 2012, ki so bile plačane v letu 2013.

⁴⁷ Zavod je kvartalni račun (tretji obrok) v znesku 2.198.067 evrov na podlagi Enterprise Option pogodbe za programsko opremo in storitve, št. ESSO/ZZZS 01-2011, ki je bil izdan 1. 12. 2011, plačal v začetku januarja 2012 (po plačilnem načrtu, št. SII0311A-ESSO, naj bi tretji obrok zapadel v plačilo decembra 2011). V letu 2012 je zavod plačal vse račune po tej pogodbi, tudi decembrskega, čeprav je bilo prvotno načrtovano plačilo v januarju 2013.

⁴⁸ Od tega največ zdravstvene zavarovalnice Bosne in Hercegovine 11.053.451 evrov, Avstrije 4.012.974 evrov, Nemčije 3.953.941 evrov in Francije 797.575 evrov.

2.3.7.4 Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Tabela 15: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna države	357.797	291.217	123
Kratkoročne obveznosti do neposrednih uporabnikov proračuna občine	4.737	7.728	61
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	90.391.374	90.883.756	99
Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine	51.750.233	40.359.497	128
Kratkoročne obveznosti do ZPIZ	109	1.458	7
Skupaj	142.504.250	131.543.656	108

Med kratkoročnimi obveznostmi do neposrednih uporabnikov proračuna države na dan 31. 12. 2012 je zavod izkazoval predvsem obveznosti do Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP) za opravljene storitve razporejanja javno-finančnih prihodkov v novembru in decembru 2012 (193.908 evrov), do Ministrstva za obrambo, Slovenske vojske (32.663 evrov) in Ministrstva za notranje zadeve, Policije (129.552 evrov).

Med kratkoročnimi obveznostmi do posrednih uporabnikov proračuna države je zavod izkazoval predvsem obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti (bolnišnice, zavodi za zdravstveno varstvo, domovi upokojencev).

Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine so se nanašale predvsem na obveznosti do izvajalcev zdravstvene dejavnosti, katerih ustanoviteljica je občina (zdravstveni domovi in lekarne). Na dan 31. 12. 2012 so znašale 51.750.233 evrov. Stanje obveznosti zavoda do zdravstvenih domov v treh primerih presega milijon evrov. 28-odstotno povečanje kratkoročnih obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine je posledica večjega prenosa plačila zapadlih obveznosti iz leta 2012 v leto 2013, kot je bil prenos plačil zapadlih obveznosti iz leta 2011 v leto 2012.

2.3.8 Neplačani prihodki

Tabela 16: Neplačani prihodki

Neplačani prihodki	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Nedavčni prihodki	21.312.853	18.701.108	114
Drugi neplačani prihodki	13.207	13.094	101
Skupaj	21.326.060	18.714.202	114

Med *neplačanimi prihodki* so izkazane vse še neplačane terjatve zavoda. Na dan 31. 12. 2012 jih je zavod evidentiral v znesku 21.326.060 evrov, kar je 14 odstotkov več kot leto poprej. Povečanje je predvsem posledica večjih terjatev na podlagi evropske zakonodaje in socialnih sporazumov, predvsem do Nemčije in Avstrije, evidentiranja neplačanih prispevkov v letu 2012 v znesku 529.748 evrov in evidentiranja terjatev do zavarovalnic na podlagi 18. člena ZOZP in 83. člena ZUJF v znesku 915.809 evrov.

2.3.8.a Zavod je na dan 31. 12. 2012 izkazal za 5.390 evrov precenjene neplačane prihodke in kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (povezava s točko 2.3.5.3.a tega poročila).

2.3.9 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 17: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Vnaprej vračunani odhodki	2.839	2.709	105
Prehodno obračunani odhodki za dane predujme	1.627.257	3.674.610	44
Prispevki iz bruto-invalidi nad kvoto	22.351	16.889	132
Skupaj	1.652.447	3.694.208	45

Pasivne časovne razmejitve se skoraj v celoti nanašajo na prehodno obračunane odhodke za dane predujme domačim (693.271 evrov) in tujim (918.609 evrov) izvajalcem zdravstvenih storitev.

2.3.10 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 18: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Lastni viri	24.969.498	47.734.292	52
<i>Splošni sklad</i>	<i>24.935.089</i>	<i>31.263.160</i>	<i>80</i>
<i>Rezervni sklad</i>	<i>0</i>	<i>16.431.180</i>	<i>0</i>
<i>Dolgoročne pasivne časovne razmejitve</i>	<i>34.409</i>	<i>39.952</i>	<i>80</i>
Dolgoročne obveznosti	1.749.453	1.963.954	86
<i>Dolgoročne obveznosti iz poslovanja</i>	<i>1.958.804</i>	<i>2.155.694</i>	<i>91</i>
<i>Prenos na kratkoročni del</i>	<i>(209.351)</i>	<i>(191.740)</i>	<i>109</i>
Skupaj	26.718.951	49.698.246	54

2.3.10.1 Splošni sklad

Tabela 19: Splošni sklad

Splošni sklad	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Splošni sklad za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	25.037.784	29.366.140	85
Splošni sklad za finančne naložbe	10.891	10.891	100
Splošni sklad za drugo	(113.586)	1.886.129	-
Skupaj	24.935.089	31.263.160	80

Splošni sklad izkazuje lastne vire sredstev. Na dan 31. 12. 2012 je zavod izkazal splošni sklad v znesku 24.935.089 evrov. Splošni sklad zavoda se je v primerjavi z letom poprej zmanjšal za 6.328.071 evrov, predvsem zaradi zmanjšanja splošnega sklada za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva za 4.328.356 evrov (povezava s točko 2.3.1 tega poročila) in splošnega sklada za drugo za 1.999.715 evrov, ki se je zmanjšal zaradi delnega pokrivanja izgube v njegovo breme v znesku 2.198.065 evrov, povečal pa za odplačane obroke po pogodbi o finančnem najemu v znesku 194.947 evrov in za povečano stanje rezervnega sklada po Stanovanjskem zakonu za 3.403 evre.

Splošni sklad za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva je enak neodpisani vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. V letu 2012 se je zmanjšal za 4.328.356 evrov, kar je enako zmanjšanju sedanje vrednosti osnovnih sredstev zavoda.

Splošni sklad za finančne naložbe je enak stanju dolgoročnih naložb v vrednostne papirje in druge poslovne deleže drugih poslovnih subjektov.

2.3.10.2 Rezervni sklad

V skladu s 60. členom statuta zavod za oblikovanje rezervnega sklada namenja 25 odstotkov presežka prihodkov nad odhodki, zmanjšanega za neporabljene načrtovane izdatke, prenesene v realizacijo v naslednje obračunsko obdobje. Rezervni sklad lahko doseže 25 odstotkov povprečnega mesečnega prihodka iz prispevkov za OZZ po zaključnih računih v zadnjih treh letih. Sredstva rezervnega sklada se uporabijo za pokrivanje nepredvidenih in povečanih izdatkov zaradi epidemij, elementarnih nesreč, pokritja primanjkljaja ali drugih rizikov.

Zavod na dan 31. 12. 2012 nima več rezervnega sklada, saj je celotni znesek 16.431.180 evrov porabil za delno pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki v letu 2012.

2.3.10.3 Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Stanje dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev na dan 31. 12. 2012 v znesku 34.410 evrov se nanaša na dolgoročno razmejene prihodke zavoda od obrokov odplačil za prodana stanovanja po Stanovanjskem zakonu in je enako ustrezni postavki na aktivni strani bilance stanja, ki se nanaša na neodplačane obroke za odkup stanovanj po Stanovanjskem zakonu in terjatve za vračilo šolnin.

2.3.10.4 Dolgoročne obveznosti

Druge dolgoročne obveznosti na dan 31. 12. 2012 predstavljajo obveznosti iz finančnega najema poslovnih prostorov do Hypo Leasing, d. o. o., Ljubljana in iz investicijskega vlaganja drugih v poslovni objekt zavoda v skupnem znesku 1.958.804 evre (od tega se 209.351 evrov nanaša na obroke, ki zapadejo v letu 2013).

2.3.11 Izvenbilančna evidenca

Zavod je na dan 31. 12. 2012 na aktivnih in pasivnih kontih izvenbilančne evidence izkazal za 2 odstotka nižje stanje kot leto poprej, predvsem zaradi znižanja zneska prejetih garancij.

Tabela 20: Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2012 v evrih	31. 12. 2011 v evrih	Indeks 12/11
Prejete garancije in druga zavarovanja	2.569.971	2.880.038	89
Regresni zahtevki	7.662.022	7.567.229	101
Odpisane terjatve	49.176	62.450	79
Skupaj	10.281.169	10.509.717	98

2.4 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 21: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov

	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
PRIHODKI	2.319.505.997	2.340.530.897	99
Tekoči prihodki	1.883.047.591	1.898.222.406	99
<i>Davčni prihodki</i>	<i>1.840.529.671</i>	<i>1.857.769.330</i>	<i>99</i>
<i>Nedavčni prihodki</i>	<i>42.517.920</i>	<i>40.453.076</i>	<i>105</i>
Kapitalski prihodki	19.151	40.723	47
Transferni prihodki	436.439.255	442.252.768	99
Prejeta sredstva iz Evropske unije	0	15.000	0
ODHODKI	2.338.135.242	2.338.878.794	100
Tekoči odhodki	42.197.703	40.521.212	104
Tekoči transferi	2.292.850.425	2.295.131.145	100
Investicijski odhodki	3.087.114	3.226.437	96
Presežek prihodkov nad odhodki	-	1.652.103	-
Presežek odhodkov nad prihodki	(18.629.245)	-	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2012.

Med celotnimi prihodki in odhodki zavoda predstavljajo največji delež tekoči prihodki (81 odstotkov prihodkov) in tekoči transferi (98 odstotkov odhodkov). Davčni in transferni prihodki, ki jih zavod pridobiva na podlagi Zakona o prispevkih za socialno varnost, so v letu 2012 znašali 2.276.968.926 evrov.

2.4.1 Tekoči prihodki

Davčni prihodki

Zavod je v letu 2012 izkazal 1.840.529.671 evrov davčnih prihodkov. Davčni prihodki predstavljajo obvezne plačane prispevke zaposlenih, delodajalcev, samozaposlenih in ostale prispevke za socialno varnost (plačane zamudne obresti iz zamude plačila prispevkov ter prispevki delojemalca od raznih nadomestil) iz OZZ.

DURS je s 1. 10. 2011 prešla na novi informacijski sistem za davčno knjigovodstvo, hkrati pa je bil uveden tudi novi način vplačevanja javnofinančnih prihodkov (davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev). Bistvena novost je ukinitve številnih vplačilnih podračunov za javnofinančne prihodke in uvedba novih prehodnih davčnih podračunov, po enega za vsako javnofinančno blagajno. DURS oziroma UJP vsakemu skrbniku prehodnega podračuna pošlje informacijo o vplačniku in o vrsti vplačane davščine, t. i.

informacijski tok, zato zavod evidentira prihodke tako, kot poroča DURS oziroma UJP. Kot posledica novega informacijskega sistema in novega načina vplačevanja javnofinančnih prihodkov so se pojavile napake pri razporejanju prispevkov po vrstah in popravki teh napak.

Tabela 22: Davčni prihodki

Konto	Davčni prihodki	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
7010	Prispevki zaposlenih	832.300.174	803.732.503	104
7011	Prispevki delodajalcev	840.885.425	899.516.434	94
7012	Prispevki samozaposlenih	121.614.849	110.156.066	110
7013	Ostali prispevki za socialno varnost	45.729.223	43.035.888	106
706	Drugi davki	0	1.328.439	-
70	Skupaj	1.840.529.671	1.857.769.330	99

V tabeli 22 so prikazani davčni prihodki oziroma prispevki za socialno varnost za leti 2011 in 2012, kot jih v izkazu prihodkov in odhodkov za obe leti izkazuje zavod. Med njimi so za leto 2011 izkazani tudi nerazporejeni prispevki v znesku 1.328.439 evrov, ki jih zavod izkazuje med drugimi davki in evidentira na podkontu 70609980 – Drugi davki (nerazporejeni prispevki zdravstvenega zavarovanja). To so prispevki, ki jih je UJP nakazala zavodu v letu 2011, zavod pa jih je vključil med prihodke leta 2011. Ker pa jih UJP oziroma DURS nista razporedili med prispevke zaposlenih, prispevke delodajalcev, prispevke samozaposlenih in ostale prispevke za socialno varnost, jih tudi zavod ni mogel evidentirati med temi prispevki. Zato jih je v bruto bilanci evidentiral na podkontu 70609980 – Drugi davki (nerazporejeni prispevki zdravstvenega zavarovanja), v izkazu prihodkov in odhodkov pa v podskupini kontov 706 – Drugi davki.

V letu 2012 je zavod izkazoval negativni znesek nerazporejenih prispevkov v višini 1.119.622 evrov, ker sta UJP oziroma DURS v letu 2012 za večino od 1.328.439 evrov nerazporejenih prispevkov iz leta 2011 našli pravo vrsto prispevka in ta znesek razdelili med vse štiri vrste prispevkov (oziroma za ta znesek povečali znesek razporejenih sredstev na štiri vrste prispevkov), čeprav niso bili plačani v letu 2012, ampak že v letu 2011 (in bili tudi vključeni med prihodke leta 2011). Ker v letu 2011 izkazani prihodki zavoda ne morejo biti ponovno vključeni med prihodke leta 2012, je zavod negativni znesek nerazporejenih prispevkov v letu 2012 v znesku 1.119.622 evrov izkazal v bruto bilanci v breme podkonta 70609980 – Drugi davki (nerazporejeni prispevki zdravstvenega zavarovanja). Ker pa zavod v obrazcu izkaza prihodkov in odhodkov drugih uporabnikov v podskupini kontov 706 – Drugi davki ne more izkazati negativnega zneska, je zmanjšal prihodke od prispevkov delodajalcev za ta isti znesek, kot da bi se ves negativni saldo nerazporejenih prispevkov nanašal na prispevke delodajalcev.

Iz opisanega je razvidno dejansko stanje, ki ne vpliva na izkazane prihodke zavoda, in pojasnjeno ravnanje zavoda, ki davčne prihodke evidentira v zneskih in po vrstah, kot ga o njih obveščata UJP oziroma DURS. To velja tudi za nerazporejena sredstva, za vse popravke glede nerazporejenih sredstev, kot tudi glede preveč ali premalo nakazanih in razporejenih sredstev zavodu med letom (tako je zavod na podlagi zahtevka UJP za vračilo preveč ali napačno plačanih dajatev moral v letu 2012 vrniti 37.638.934 evrov), kot tudi za posamezno poslovno leto.

Nedavčni prihodki

Tabela 23: Nedavčni prihodki

Nedavčni prihodki	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja	391.495	428.504	91
Upravne takse in pristojbine	102.325	149.200	69
Denarne kazni	347.546	224.898	155
Prihodki od prodaje blaga in storitev	3.121.098	2.955.698	106
Drugi nedavčni prihodki	38.555.456	36.694.776	105
Skupaj	42.517.920	40.453.076	105

Udeležbo na dobičku in dohodke od premoženja predstavljajo prihodki od obresti v znesku 12.216 evrov ter prihodki od premoženja (najemnin in zakupnin) v znesku 379.279 evrov. Prihodke od obresti sestavljajo predvsem obresti od sredstev na vpogled (9.332 evrov) in obresti od vezanih denarnih depozitov v sistemu EZRD (1.324 evrov). Prihodki od obresti so manjši zaradi stalnega zmanjševanja stanja vezanih vlog v sistemu EZRD in zelo nizkih ponujenih obrestnih mer. Največji del najemnin in zakupnin predstavljajo najemnine za poslovne prostore (320.860 evrov).

Prihodke iz upravnih taks in pristojbin v znesku 102.325 evrov predstavljajo pristojbine, ki jih je zavod obračunaval na podlagi ZZVZZ ter Pravilnika o razvrščanju zdravil na listo⁴⁹. Zavod vodi evidenco o zdravilih in živilih za posebne zdravstvene namene in obračunava pristojbino predlagateljem za stroške postopkov razvrščanja v evidenco.

Prihodki od denarnih kazni v znesku 347.546 evrov predstavljajo prihodke od povračil povzročenih škod po ugotovljenih nadzorih zavoda. Zavod poleg nadzora nad uresničevanjem pravic zavarovanih oseb opravlja nadzore nad evidencami in obračunavanjem opravljenih zdravstvenih storitev ter nad izvajanjem sklenjenih pogodb z izvajalci. Če zavod ugotovi kršitev pogodbene obveznosti, naloži izvajalcu povrnitev škode.

Prihodke od prodaje blaga in storitev v znesku 3.121.098 evrov je zavod pridobil z opravljanjem storitev za druge. Največji delež predstavljajo prihodki od opravljanja storitev za zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje – predvsem uporabnina za sistem on-line (54,5 odstotka), storitev vodenja matične evidence za ZPIZ (30,7 odstotka), prihodki od posredovanja podatkov (4,8 odstotka) ter ostali prihodki – prodaja tiskovin, prihodki od počitniške dejavnosti, prihodki od prodaje nadomestnih kartic zdravstvenega zavarovanja in drugo (10 odstotkov).

Drugi nedavčni prihodki zavoda v letu 2012 predstavljajo predvsem prihodke od regresnih zahtevkov – plačila zavarovalnic na podlagi ZOZP so znašala 19.458.336 evrov, ostalih regresnih zahtevkov je bilo za

⁴⁹ Uradni list RS, št. 110/10.

1.310.123 evrov. V skupino drugih nedavčnih prihodkov spadajo še prihodki od opravljenih zdravstvenih storitev tujim osebam v Sloveniji (16.757.425 evrov) in ostalo (1.029.572 evrov). V letu 2012 je bilo na podlagi mednarodnega zdravstvenega zavarovanja (konvencije z drugimi državami) največ sredstev nakazanih iz Nemčije (5.381.860 evrov), Italije (3.316.259 evrov), Avstrije (3.036.772 evrov) in Hrvaške (2.061.189 evrov).

2.4.2 Kapitalski prihodki

Tabela 24: Kapitalski prihodki

Kapitalski prihodki	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Prihodki od prodaje zgradb in prostorov	6.855	14.303	48
Prihodki od prodaje opreme	11.625	17.209	68
Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev	671	139	483
Prihodki od prodaje stavbnih zemljišč	0	9.072	-
Skupaj	19.151	40.723	47

Zavod je v letu 2012 izkazal za 53 odstotkov manj kapitalskih prihodkov kot leto poprej predvsem zaradi nižjih prihodkov od prodaje zgradb in prostorov, stavbnih zemljišč in opreme. Največji del prihodkov od prodaje opreme predstavlja prodaja računalniške opreme v znesku 11.584 evrov. Prihodki od prodaje zgradb in prostorov se nanašajo na plačila obrokov stanovanjskih kreditov.

2.4.3 Transforni prihodki

Med transferne prihodke v znesku 436.439.255 evrov sodijo predvsem prispevki za OZZ za upokojence, invalide, brezposelne in druge zavarovane osebe, ki so jih plačali ZPIZ (367.046.698 evrov), Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (16.960.596 evrov), občine (14.735.752 evrov) in državni proračun (36.659.228 evrov⁵⁰). Transforni prihodki so se v primerjavi z letom poprej nekoliko zmanjšali (indeks 99), predvsem zaradi znižanega prispevka za zdravstveno zavarovanje upokojencev (indeks 97).

⁵⁰ 9.836.148 evrov se nanaša na refundacije založenih sredstev za socialno ogrožene.

2.4.4 Tekoči odhodki

Tabela 25: Tekoči odhodki

Tekoči odhodki	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Plače in drugi izdatki za zaposlene	21.503.606	22.145.149	97
Prispevki delodajalcev za socialno varnost	3.515.040	3.565.832	99
Izdatki za blago in storitve	17.012.991	14.606.797	116
Plačila domačih obresti	166.066	203.434	82
Skupaj	42.197.703	40.521.212	104

Med tekočimi odhodki zavod evidentira odhodke za delo službe zavoda. Zavod je pri EZRD najemal kratkoročna likvidnostna posojila, zato so nastali tudi stroški obresti.

2.4.4.1 Plače in drugi izdatki zaposlenim

Tabela 26: Plače in drugi izdatki zaposlenim

Plače in drugi izdatki zaposlenim	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Plače in dodatki	19.097.567	19.423.027	98
Regres za letni dopust	312.989	641.060	49
Povračila in nadomestila	1.484.074	1.528.097	97
Sredstva za delovno uspešnost	292.187	322.318	91
Sredstva za nadurno delo	42.867	42.480	101
Drugi izdatki zaposlenim	273.922	188.167	146
Skupaj	21.503.606	22.145.149	97

Plače in drugi izdatki zaposlenim predstavljajo 51 odstotkov tekočih odhodkov in zajemajo 0,92 odstotka vseh odhodkov zavoda. V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2012 zaposlenih 862 javnih uslužbencev, poleg teh je bilo za nadomeščanje odsotnih javnih uslužbencev zaposlenih še 21 javnih uslužbencev, ki ne štejejo v kadrovski načrt. Zavod je v letu 2012 na novo zaposlil 30 javnih uslužbencev, delovno razmerje pa je prenehalo 53 javnim uslužbencem.

Plače in drugi izdatki zaposlenim so se v primerjavi z letom 2011 zmanjšali predvsem zaradi ukrepov vlade na področju plač v javnem sektorju. Povprečno število zaposlenih v letu 2012, preračunano na polni delovni čas, je bilo 876, kar je 11 zaposlenih manj kot leta 2011. Povprečna izplačana bruto plača, izračunana iz števila ur na zaposlenega, je v letu 2012 znašala 1.885 evrov in je bila za 0,4 odstotka manjša kot leto poprej.

Regres za letni dopust je bil v letu 2012 izplačan v skupnem znesku 312.989 evrov. Zavod je izplačal regres 962 zaposlenim.

Za druge izdatke zaposlenim je zavod v letu 2012 porabil 273.922 evrov, kar je 46 odstotkov več kot v letu poprej zaradi večjega števila prejemnikov odpravnin in jubilejnih nagrad.

Tabela 27: Drugi izdatki zaposlenim

Drugi izdatki zaposlenim	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Jubilejne nagrade	53.670	30.319	177
Odpravnine	205.200	133.386	154
Solidarnostne pomoči	14.727	24.256	61
Drugi izdatki zaposlenim	325	206	158
Skupaj	273.922	188.167	146

Zavod je v letu 2012 izplačal odpravnine 36 prejemnikom (16 prejemnikov več kot leto poprej) in jubilejne nagrade 114 prejemnikom (46 prejemnikov več kot leto poprej). Solidarnostne pomoči so bile v letu 2012 dodeljene 25 prejemnikom (19 prejemnikov manj kot leto poprej).

2.4.4.2 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Tabela 28: Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Prispevki delodajalcev za socialno varnost	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.719.179	1.745.399	98
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	1.379.280	1.401.030	98
Prispevek za zaposlovanje	11.672	11.858	98
Prispevek za starševsko varstvo	19.457	19.763	98
Dodatno pokojninsko zavarovanje	385.452	387.782	99
Skupaj	3.515.040	3.565.832	99

2.4.4.3 Izdatki za blago in storitve

Tabela 29: Izdatki za blago in storitve

Izdatki za blago in storitve	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Pisarniški in splošni material ter storitve	2.778.410	2.552.904	109
Posebni material in storitve	30.107	95.910	31
Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	2.929.951	3.068.188	95
Prevozni stroški in storitve	185.765	175.376	106
Izdatki za službena potovanja	115.418	216.067	53
Tekoče vzdrževanje	3.678.612	2.632.335	140
Najemnine in zakupnine	4.213.976	2.644.945	159
Kazni in odškodnine	7.627	29.058	26
Drugi operativni odhodki	3.073.125	3.192.014	96
Skupaj	17.012.991	14.606.797	116

Izdatki zavoda za blago in storitve so se v primerjavi z letom 2011 povečali za 16 odstotkov predvsem zaradi nezmožnosti plačila zapadlih obveznosti decembra 2011. Največje povečanje izkazujejo izdatki za najemnine in zakupnine ter tekoče vzdrževanje. Izdatki za poslovne najemnine in zakupnine so se povečali za 1.569.031 evrov predvsem zaradi plačila dveh obrokov več za najem programske računalniške opreme za centralni informacijski sistem kot v letu 2011. Izdatki za tekoče vzdrževanje so se povečali za 1.046.277 evrov predvsem zaradi povečanja stroškov vzdrževanja strojne računalniške opreme⁵¹, ki v letu 2012 ni bila več v garanciji, in povečanja izdatkov za vzdrževanje licenčne programske opreme⁵², ker je bilo po pogodbi v letu 2012 plačanih več obrokov kot v letu 2011.

Največji del izdatkov zavoda za blago in storitve v letu 2012 so predstavljale najemnine in zakupnine, predvsem stroški najema programske računalniške opreme (3.781.489 evrov) ter druge najemnine, zakupnine in licenčnine (240.996 evrov).

Izdatki za tekoče vzdrževanje v letu 2012 so se nanašali predvsem na tekoče vzdrževanje strojne računalniške, komunikacijske in programske opreme (3.264.830 evrov) ter vzdrževanje poslovnih, stanovanjskih in počitniških objektov (196.234 evrov).

⁵¹ Višji izdatki za tekoče vzdrževanje so vezani na Okvirni sporazum o pogarancijskem vzdrževanju IBM opreme centralnega vozlišča, št. VZ-20/11ibm z dne 29. 6. 2011.

⁵² Zavod ima z IBM Slovenija, d. o. o., Ljubljana sklenjeno Enterprise Option pogodbo za programsko opremo in storitve, št. ESSO/ZZZS 01-2011. Po tej pogodbi se del plačanih obrokov nanaša tudi na vzdrževanje licenčne programske opreme.

Največ izdatkov za *energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije* se je v letu 2012 nanašalo na stroške poštnin in kurirske storitve (1.890.093 evrov), porabo kuriv in stroške ogrevanja (330.132 evrov), električno energijo (300.122 evrov) ter stroške telefona, telefaksa in faksa (287.340 evrov). Izdatki so v primerjavi z letom poprej manjši za 5 odstotkov predvsem zaradi manjših stroškov poštnin in kurirskih storitev, ki so nižji zaradi ukrepov ZUJF (vročanje odločb delodajalcem z navadno vročitvijo).

Največ sredstev za *pisarniški in splošni material ter storitve* je zavod v letu 2012 porabil za nabavo drugega splošnega materiala in storitev (887.183 evrov), računalniških storitev (525.853 evrov), čistilnega materiala in storitev (458.002 evra) ter pisarniškega materiala in storitev (380.491 evrov). V primerjavi z letom poprej so ta sredstva večja za 9 odstotkov zaradi večjih nabav drugega splošnega materiala in storitev, predvsem storitev razvoja in dobave kartic zdravstvenega zavarovanja in profesionalnih kartic.

Velik del izdatkov zavoda za blago in storitve v letu 2012 so predstavljali *drugi operativni odhodki*, od katerih se jih je največ nanašalo na stroške storitev UJP (1.178.448 evrov), plačila po podjetniških pogodbah (715.501 evro) in sodne stroške ter storitve odvetnikov in notarjev (291.768 evrov). V primerjavi z letom poprej so se drugi operativni odhodki zmanjšali za 4 odstotke predvsem zaradi nižjih plačil za delo prek študentskih servisov.

2.4.5 Tekoči transferi

Tabela 30: Tekoči transferi

Teoči transferi	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Transferi posameznikom in gospodinjstvom	240.046.730	230.307.638	104
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	150.268	391.952	38
Drugi teoči domači transferi	2.024.376.883	2.037.933.206	99
Teoči transferi v tujino	28.276.544	26.498.349	107
Skupaj	2.292.850.425	2.295.131.145	100

2.4.5.1 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tabela 31: Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Boleznine	223.440.506	214.992.087	104
Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	16.606.224	15.315.551	108
Skupaj	240.046.730	230.307.638	104

Transferi posameznikom in gospodinjstvom so v letu 2012 predstavljali 10 odstotkov vseh teočih transferov zavoda. Večji del teh transferov v znesku 145.305.271 evrov (61 odstotkov) se nanaša na nadomestila plač

zaradi bolezni nad 30 dni, ki so se povečala (indeks 106). Povečanje drugih transferov posameznikom in gospodinjstvom pa je predvsem zaradi rasti povračil potnih stroškov bolnikom (indeks 118) in povračil stroškov zdravil (indeks 122).

Zavod je v letu 2012 izplačal nadomestila plač med začasno zadržanostjo od dela predvsem zaradi:

- bolezni (145.305.271 evrov),
- nadomestil zaradi nege (27.575.050 evrov),
- poškodb zunaj dela (24.954.946 evrov),
- poškodb pri delu (14.814.276 evrov) in
- krvodajalstva (4.440.975 evrov).

Tabela 32: Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom

Drugi transferi posameznikom in gospodinjstvom	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Pogrebnine	9.443.879	9.328.498	101
Posmrtnine	146.323	142.520	103
Povračila	7.016.022	5.844.533	120
Skupaj	16.606.224	15.315.551	108

Med povračili zavod evidentira povračila potnih stroškov v zvezi z zdravljenjem bolezni in poškodb (2.477.594 evrov), razne vrste drugih povračil (4.103.904 evre) in povračila zavarovalnicam, ki se ukvarjajo z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem (434.524 evrov), za plačane zdravstvene storitve socialno ogroženim osebam.

2.4.5.2 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Tabela 33: Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	135.020	330.248	41
Stroški šolanja psov, vodnikov slepih	15.248	61.704	25
Skupaj	150.268	391.952	38

Zavod je v skladu s sklenjenimi pogodbami sofinanciral različne projekte s področja promocije zdravja v skupnem znesku 95.020 evrov⁵³. Poleg teh zavod izkazuje med transferi neprofitnim organizacijam sofinanciranje Sindikata delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije v znesku 40.000 evrov, in sicer v

⁵³ Pravilnik o sofinanciranju projektov za promocijo zdravja, št. 9001-7/2007-DI z dne 27. 2. 2007 in spremembami, št. 9001-5/2011-DI z dne 17. 2. 2011.

skladu s sklenjeno pogodbo in aneksi k pogodbi o pogojih za sindikalno delo zavoda. Sofinanciranje sindikata temelji na 243. členu Kolektivne pogodbe delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije⁵⁴, ki določa, da zavod z letnim načrtom namenja sredstva za kulturno, športno-rekreativno in zdravstveno-preventivno dejavnost zaposlenih.

2.4.5.3 Drugi tekoči domači transferi

Tabela 34: Drugi tekoči domači transferi

Drugi tekoči domači transferi	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Tekoči transferi v sklade socialnega zavarovanja	2.385.546	2.210.997	108
Tekoči transferi v javne zavode in druge izvajalce javnih služb	1.710.569.657	1.717.455.997	100
Tekoči transferi v državni proračun	24.383	22.646	108
Tekoči transferi drugim izvajalcem javnih služb	311.397.297	318.243.566	98
Skupaj	2.024.376.883	2.037.933.206	99

Zavod med *tekočimi transferi v sklade socialnega zavarovanja* izkazuje plačila prispevkov delodajalca od bolezni (predvsem za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje) za fizične osebe. V primerjavi z letom poprej so se povečali za 8 odstotkov predvsem zaradi povečanja povprečnega zneska nadomestila.

Tekoči transferi v javne zavode in druge izvajalce javnih služb za opravljene zdravstvene storitve so predstavljali največji del drugih tekočih domačih transferov (84 odstotkov). Nanašali so se predvsem na tekoče transfere v javne zavode za zdravstvene storitve (osnovne zdravstvene, bolnišnične, lekarniške in zdraviliške dejavnosti ter dejavnosti socialnih zavodov). Zavod je v letu 2012 evidentiral transfere zdravstvenih dejavnosti po kalkulativnih elementih cen za določanje vrednosti programov in storitev kot štiri vrste transfernih odhodkov, in sicer sredstva za plače (729.473.310 evrov), sredstva za prispevke delodajalca (116.429.586 evrov), sredstva za materialne stroške z amortizacijo (582.764.388 evrov) in sredstva za premije dodatnega pokojninskega zavarovanja (11.784.716 evrov). Poleg navedenih sodijo med tekoče transfere v javne zavode tudi del transferov za zdravila in lekarniško dejavnost (225.046.443 evrov), del transferov v javne zavode za medicinsko-tehnične pripomočke (16.538.917 evrov), transferi za preskrbo s krvjo in krvnimi pripravki ter socialno medicino (15.725.680 evrov) in del transferov, ki se nanašajo na zdravljenje iz mednarodnih zavarovanj (12.806.617 evrov).

Zavod v proračun plačuje prispevke delodajalca za zaposlovanje in porodniško varstvo od bolezni za fizične osebe in jih izkazuje med *tekočimi transferi v državni proračun*.

Tekoči transferi drugim izvajalcem javnih služb, ki niso posredni proračunski uporabniki, se nanašajo predvsem na izvajalce zdravstvenih dejavnosti – zasebne izvajalce s koncesijo (213.014.787 evrov). Med navedenimi

⁵⁴ Št. 014-1/8-92 z dne 23. 12. 1992, s spremembami od 1. 5. 1994 do 4. 6. 2012.

transferi je evidentiran tudi del sredstev za zdravila in dejavnost zasebnih lekarn (55.025.536 evrov), del sredstev za medicinsko-tehnične pripomočke, ki jih zagotavljajo zasebna podjetja (38.410.418 evrov), in posebne pravice iz OZZ (4.946.555 evrov).

2.4.5.4 Tekoči transferi v tujino

Tabela 35: Tekoči transferi v tujino

Tekoči transferi v tujino	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Tekoči transferi za zdravljenje v tujini	4.165.631	3.017.603	138
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – pavšal	18.916.024	20.831.301	91
Tekoči transferi na podlagi zakonodaje/sporazumov Evropske unije – dejanski stroški	5.194.889	2.649.445	196
Skupaj	28.276.544	26.498.349	107

Tekoči transferi v tujino predstavljajo plačila tujim nosilcem zdravstvenega zavarovanja za kritje stroškov zdravljenja zavarovanih oseb v tujini v skladu z zakonodajo Evropske unije in mednarodnimi sporazumi (24.110.913 evrov) in stroške zdravljenja zavarovancev, ki so bili napoteni na zdravljenje v tujino (4.165.631 evrov). Na podlagi ZZVZZ in pravil OZZ imajo zavarovanci pravice do zdravstvenih storitev med potovanjem in bivanjem v tujini. Področje znotraj Evropske unije urejajo uredbe, z drugimi državami pa ima zavod sklenjene bilateralne sporazume o socialni varnosti.

2.4.6 Investicijski odhodki

Tabela 36: Investicijski odhodki

Investicijski odhodki	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Nakup zgradb in prostorov	265.220	279.544	95
Nakup prevoznih sredstev	47.330	0	-
Nakup opreme	854.148	1.010.776	85
Nakup drugih osnovnih sredstev	23.950	21.993	109
Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	361.732	1.314.997	28
Investicijsko vzdrževanje in obnove	104.899	330.692	32
Nakup nematerialnega premoženja	1.409.674	196.163	719
Projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	20.161	72.272	28
Skupaj	3.087.114	3.226.437	96

Investicijski odhodki so bili v letu 2012 za 4 odstotke manjši kot leto poprej.

Investicijski odhodki za *nakup zgradb in prostorov* so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali (indeks 95). Izkazani odhodki predstavljajo finančni najem poslovnih prostorov na Mali ulici 3 v Ljubljani.

Zavod je v letu 2012 izkazal nakup dveh avtomobilov znamke Renault Megane v skupnem znesku 47.330 evrov.

Zavod je v letu 2012 za *nakup opreme* izkazal 854.148 evrov investicijskih odhodkov oziroma 15 odstotkov manj kot leto poprej. V letu 2012 je kupil:

- pisarniško pohištvo in opremo ter drugo pohištvo (82.061 evrov),
- strojno računalniško opremo (667.601 evro),
- opremo za hlajenje, ogrevanje, varovanje, tiskanje in drugo opremo (64.267 evrov),
- aktivno mrežno in komunikacijsko opremo (40.219 evrov).

Nakup drugih osnovnih sredstev v znesku 23.950 evrov se je nanašal na nakup drobnega inventarja.

Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije so bile v letu 2012 izkazane v znesku 361.732 evrov. Nanašale so se predvsem na adaptacijo kletnih prostorov na Miklošičevi cesti 24 v Ljubljani (357.507 evrov).

Zavod je v letu 2012 med odhodki za *investicijsko vzdrževanje* izkazal 99.650 evrov, za *obnove* pa 5.249 evrov.

Nakup nematerialnega premoženja se je nanašal predvsem na nakup licenčne programske opreme v znesku 1.409.218 evrov⁵⁵.

Zavod je v letu 2012 med odhodki za *studije o izvedljivosti projektov, projektno dokumentacijo, nadzor in investicijski inženiring* izkazal stroške investicijskega nadzora v znesku 10.692 evrov, stroške izdelave načrtov in druge projektne dokumentacije v znesku 2.100 evrov ter plačila drugih storitev v znesku 7.369 evrov.

2.4.7 Presežek odhodkov nad prihodki

Presežek odhodkov nad prihodki je v letu 2012 znašal 18.629.245 evrov. Na višino izkazanih odhodkov v letu 2012 med drugim vpliva tudi plačilo zapadlih obveznosti iz leta 2011 v znesku 41.008.214 evrov in prestavitve plačila 63.975.638 evrov zapadlih obveznosti iz leta 2012 v leto 2013. Zavod je zaradi pokrivanja presežka odhodkov nad prihodki iz rezervnega in splošnega sklada izkazal poslovanje brez zadolževanja, na podlagi sprejetega finančnega načrta in v skladu z veljavnim načinom evidentiranja poslovnih dogodkov po načelu denarnega toka.

2.5 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb

Zavod v letu 2012 ni izvajal transakcij, ki bi vplivale na račun finančnih terjatev in naložb.

⁵⁵ 941.510 evrov se nanaša na kvartalni račun (tretji obrok) po Enterprise Option pogodbi za programsko opremo in storitve, št. ESSO/ZZZS 01-2011, ki je bil izdan 1. 12. 2011, plačan pa v začetku januarja 2012 (po plačilnem načrtu, št. SII0311A-ESSO naj bi tretji obrok zapadel v plačilo decembra 2011).

2.6 Izkaz računa financiranja

Tabela 37: Izkaz računa financiranja

	Leto 2012 v evrih	Leto 2011 v evrih	Indeks 12/11
Zadolževanje	-	-	-
Odplačila dolga	-	-	-
Neto zadolževanje	-	-	-
Povečanje sredstev na računih	-	1.652.103	-
Zmanjšanje sredstev na računih	18.629.245	-	-

Vir: izkaz računa financiranja zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2012.

Zavod v izkazu računa financiranja v letu 2012 ni izkazoval nobenega prometa oziroma neto zadolževanja ali odplačil dolga. Zmanjšanje sredstev na računih zavoda (18.629.245 evrov) predstavlja izkazani primanjkljaj prihodkov nad odhodki v letu 2012.

3. PRAVILNOST POSLOVANJA V LETU 2012

3.1 Obrazložitev revizije

V okviru revizije pravilnosti poslovanja smo preverjali, ali so bile transakcije v letu 2012 opravljene v skladu s predpisi in usmeritvami na naslednjih področjih:

- plače in drugi izdatki za zaposlene,
- tekoči transferi,
- izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih izdatkov za zaposlene smo upoštevali predpise, ki urejajo posamezno področje. Pri tem smo izhajali iz določb Zakona o delovnih razmerjih⁵⁶, Zakona o sistemu plač v javnem sektorju⁵⁷, Zakona o javnih uslužbencih⁵⁸, Zakona o interventnih ukrepih⁵⁹, Zakona o dodatnih interventnih ukrepih za leto 2012⁶⁰, ZUJF, Kolektivne pogodbe za javni sektor⁶¹ (v nadaljevanju: KPJS), Kolektivne pogodbe delavcev zdravstvenega zavarovanja Slovenije in Kolektivne pogodbe za dejavnost obvezne socialne varnosti – tarifni del⁶², Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest⁶³, Sklepa o prevedbi delovnih mest, sistemiziranih v ZZZS pred prehodom na novi plačni sistem, v delovna mesta, sistemizirana v novem Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest⁶⁴, Pravilnika o napredovanju delavcev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁶⁵ ter Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov⁶⁶ ter drugih podzakonskih predpisov za področje plač in drugih prejemkov zaposlenih.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 42/02, 103/07.

⁵⁷ Uradni list RS, št. 108/09-UPB13, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 63/07-UPB3, 65/08.

⁵⁹ Uradni list RS, št. 94/10.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 110/11, 43/12.

⁶¹ Uradni list RS, št. 57/08.

⁶² Uradni list RS, št. 60/08.

⁶³ Št. 0071-1/2008/1 z dne 18. 7. 2008, Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/6 z dne 29. 9. 2009, Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/9 z dne 18. 11. 2009, Pravilnik o dopolnitvi Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest v Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, št. 0071-1/2008/11 z dne 22. 12. 2009.

⁶⁴ Št. 0071-1/2008/2 z dne 18. 7. 2008. Sklep o spremembi sklepa, št. 0071-1/2008/5 z dne 5. 10. 2009; Sklep o popravku Sklepa št. 0071-1/2008/5 z dne 5. 10. 2009, št. 0071-1/2008/8 z dne 18. 11. 2009; Sklep o popravku Sklepa št. 0071-1/2008/8 z dne 18. 11. 2009, št. 0071-1/2008/13 z dne 5. 5. 2010.

⁶⁵ Uradni list RS, št. 27/09.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

Pri presoji skladnosti poslovanja s predpisi na področju dodeljevanja tekočih transferov smo upoštevali predvsem določbe ZZVZZ in Splošnega dogovora za pogodbeno leto 2012.

Pri preveritvi pravilnosti izdatkov za blago in storitve ter investicijskih odhodkov smo presojali, ali so bila ravnanja zavoda v skladu z določili Zakona o javnem naročanju⁶⁷ ter Navodiloma o javnem naročanju⁶⁸.

3.2 Plače in drugi izdatki za zaposlene

V zavodu je bilo na dan 31. 12. 2012 zaposlenih 862 javnih uslužbencev. V letu 2012 se je na novo zaposlilo 30 javnih uslužbencev, z delom v zavodu pa jih je prenehalo 53. V primerjavi z letom poprej se je število zaposlenih (brez zaposlitev, ki se ne štejejo v kadrovski načrt⁶⁹) zmanjšalo za 23 oseb. Stroški plač in prispevkov za plače so v letu 2012 znašali 25.018.646 evrov in so se v primerjavi z letom poprej zmanjšali za 2,7 odstotka.

3.2.1 Reorganizacija zavoda

Upravni odbor na podlagi 22. člena statuta zavoda sprejme pravilnik o notranji organizaciji zavoda. Zavod ima organizirane območne enote, direkcijo ter področno enoto Informacijski center.

Upravni odbor je 20. 6. 2012 sprejel 10. Spremembe in dopolnitve Pravilnika o notranji organizaciji Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁷⁰, s katerimi se je med drugim področje za razvoj zdravstvenega zavarovanja preimenovalo v področje za analitiko in razvoj.

Upravni odbor je 12. 7. 2012 sprejel 11. Spremembe in dopolnitve Pravilnika o notranji organizaciji Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije⁷¹. Na podlagi druge faze reorganizacije se je področje za obvezno zdravstveno zavarovanje razdelilo na dve področji, in sicer na področje za urejanje zavarovanj in mednarodno zdravstveno zavarovanje in področje za odločanje o pravicah in za medicinske pripomočke. Področje za obvezno zdravstveno zavarovanje se je razdelilo na dve področji z dne 1. 11. 2012.

Po navedbah zavoda je bila optimizacija delovnih procesov in zahtevano zmanjševanje števila zaposlenih v obstoječi organizaciji vse težje izvedljivo, kar je bil tudi glavni razlog za reorganizacijo zavoda po načelu racionalnosti poslovnih procesov in fleksibilnega prilagajanja organiziranosti službe. Predlog izhodišč za reorganizacijo je bil decembra 2011 predstavljen upravnemu odboru. Zavod si je prizadeval oblikovati čim bolj kakovosten in celovit predlog nadaljnega razvoja organizacije zavoda, ki bi sledil naslednjim ciljem:

- okrepitev razvojno-analitičnega področja,
- prerazporejanja in prekvalifikacije, izenačevanje obremenjenosti zaposlenih,
- postopno zniževanje števila zaposlenih z nenadomeščanjem tistih, ki jim preneha delovno razmerje, in
- zmanjšanje števila organizacijskih enot.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10, 18/11, 90/12.

⁶⁸ Št. 0071-5/2010-DI/1 z dne 5. 5. 2010, veljal od 10. 5. 2010 do 1. 7. 2012 in št. 0071-5/2010-DI/3 z dne 11. 6. 2012, velja od 2. 7. 2012.

⁶⁹ V letu 2012 je bilo 21 takšnih zaposlitev.

⁷⁰ Št. 9001-8/2012-DI/9 z dne 20. 6. 2012.

⁷¹ Št. 9001-9/2012-DI/4 z dne 12. 7. 2012.

Načrtovana reorganizacija zavoda se izvaja postopno. V letu 2012 sta bili izvedeni prvi dve fazi in sprejeti dve spremembi Pravilnika o notranji organizaciji⁷². V prvi fazi je bila izvedena reorganizacija direkcije, s katero se je okrepilo področje za analitiko in razvoj, kar naj bi pripomoglo k uspešnejšemu uresničevanju nalog s strateškega razvojnega programa. Na področju za analitiko in razvoj se je združilo znanje zdravstvenih ekonomistov, analitikov, zdravnikov in drugih strokovnjakov, s čimer so vzpostavljeni pogoji za bolj sistematično delo na razvoju obračunskih modelov, z uporabo vse bolj obsežnih in kakovostnih podatkov iz baz podatkov v zavodu (o zdravstvenih storitvah, zdravilih, medicinsko-tehničnih pripomočkih, absentizmu in podobno). Tudi druga faza reorganizacije je vključevala direkcijo, in sicer področje za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zaradi obsežnosti in pomembnosti nalog ter zaradi boljše obvladljivosti temeljnih področij zavoda se je to področje razdelilo na področje za urejanje zavarovanj in mednarodno zdravstveno zavarovanje in na področje za odločanje o pravicah in za medicinske pripomočke. Ena izmed sprememb, ki jih je prinesel ZUJF, je bila ukinitve možnosti odpisa, odloga in obročnega plačila dolga za prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, zato je bil ukinjen oddelek za prispevke.

Pojasnilo zavoda

Posledica spremembe pravilnika o notranji organizaciji je zmanjšanje organizacijskih enot na direkciji za pet, s tem je tudi manj vodij. Tako sta dve vodji sektorja manj (sektor za kontroling, sektor za sistem kartice zdravstvenega zavarovanja), eno področje več (področje za urejanje zavarovanj in mednarodno zdravstveno zavarovanje), štiri oddelki manj (oddelek za mednarodno zdravstveno zavarovanje, oddelek za prispevke, dva oddelka za sistem kartice zdravstvenega zavarovanja). Skladno s politiko zaposlovanja je omejeno zaposlovanje in razporejanje na vodstvena delovna mesta. Ob izpraznjenem delovnem mestu se vodij ne nadomešča, razen v primeru vsaj petih načrtovanih delovnih mest in po posebni odobritvi generalnega direktorja. V zadnjih letih zato niso bile izvedene razporeditve oziroma nove zaposlitve na izpraznjena delovna mesta vodij. Rezultat politike zaposlovanja in reorganizacije je 32 vodij manj, od tega en direktor, 13 vodij oddelkov, devet vodij služb in devet vodij izpostan. Število zaposlenih se je v zadnjih treh letih, od leta 2009 do leta 2012, zmanjšalo za 52 (z 910 na 862), kar predstavlja zmanjšanje za 6 odstotnih točk, povprečno 2 odstotni točki letno.

V letu 2012 je bilo premeščenih 107 javnih uslužbencev, med temi je bilo šest javnih uslužbencev premeščenih dvakrat. Najpogosteje je zavod kot razlog premestitve navedel premestitev na novo/drugo delovno mesto (36), reorganizacijo (20), prehod v drugo organizacijsko enoto med ali znotraj območne enote, direkcije ali Informacijskega centra (16), prilagoditev pogodbe glede kraja opravljanja dela dejanskemu stanju (12) in drugo.

V 46 od 107 primerov so bili javni uslužbenci premeščeni na enako delovno mesto (spremenil se je kraj opravljanja dela, organizacijska enota in podobno) ob nespremenjenem plačnem razredu.

Največ premeščenih javnih uslužbencev je pred premestitvijo zasedalo delovno mesto strokovni delavec za izvajanje zavarovanja I (22), strokovni delavec I (19), svetovalec področja I (11) in nadzorni zdravnik I (5).

Tudi po premestitvi je največ javnih uslužbencev zasedalo delovno mesto strokovni delavec za izvajanje zavarovanja I (21), sledijo zaposleni na delovnih mestih strokovni svetovalec II (11), svetovalec področja I (10) in strokovni delavec I (9).

Največ premestitev je bilo opravljenih konec leta 2012, in sicer oktobra (31), novembra (20) in decembra (10). V prvi polovici leta je bilo premeščenih 24 javnih uslužbencev.

⁷² Št. 007-1/24-4-95 z dne 22. 6. 1995 s spremembami in dopolnitvami.

V 61 od 107 primerov premeščenih javnih uslužbencev se je po premestitvi plačni razred spremenil (50 povečal in 11 znižal). Večini izmed teh 50 javnih uslužbencev (29 oziroma 58 odstotkov) se je plačni razred povečal za en ali dva plačna razreda. Ocenili smo, da so se zaradi premestitev v letu 2012 v zavodu sredstva za osnovne plače povečala za 31.857 evrov⁷³, od tega 2.404 evre zaradi reorganizacije. Vpliv premestitev zaradi reorganizacije je majhen, ker so bile razporeditve opravljene konec leta 2012 (izplačilo plač za en oziroma največ dva meseca) in ker je bila manj kot polovica javnih uslužbencev po reorganizaciji uvrščena v drugačen plačni razred, med njimi sta bili dve javni uslužbenki uvrščeni v nižji plačni razred, pet javnih uslužbenec pa v višji plačni razred.

Pojasnilo zavoda

Dosedanje izvajanje reorganizacije pomeni dodano vrednost v smislu večje učinkovitosti razporejanja in uporabe kadrovskega virov ter načrta kadrov in znižanje dejanskega števila zaposlenih. To pomeni tudi zmanjšane stroške plač od leta 2009 do leta 2012 zaradi znižanja števila delavcev in zaradi prestrukturiranja. Zgolj v zadnjih treh letih je zavod dosegel velike prihranke pri stroških za plače. V letu 2010 so bili stroški za plače glede na leto poprej manjši za 482.000 evrov oziroma za 1,8 odstotka, naslednje leto za 431.000 evrov oziroma za 1,6 odstotka, v letu 2012 pa so bili glede na leto 2011 stroški za plače manjši kar za 692.000 evrov oziroma za 2,7 odstotka.

3.2.2 Odprava tretje četrtine plačnih nesorazmerij

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je odločilo⁷⁴, da neizplačevanje tretje četrtine odprave plačnih nesorazmerij v obdobju od 1. 10. 2010 do 31. 5. 2012 predstavlja kršitev 50. člena KPJS. V obrazložitvi sodbe je zapisalo, da je odprava tretje četrtine plačnih nesorazmerij zapadla v izplačilo s 1. 10. 2010 oziroma ob izplačilu plače za oktober 2010, Aneks št. 4 h KPJS⁷⁵, ki je preložil izplačilo odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij, pa je predstavljal nedopusten poseg v že pridobljene pravice javnih uslužbencev. Zavod je ravnal v skladu navodili ministrstva⁷⁶, ki je bilo pristojno za javno upravo, naj se pri obračunu plač za oktober osnovne plače javnih uslužbencev obračunajo in izplačajo brez obračunane tretje četrtine odprave nesorazmerij.

3.2.3 Dodatki

3.2.3.a Zavod je javni uslužbenki od oktobra leta 2012 obračunal previsok dodatek za delovno dobo (65 evrov za oktober, november in december), saj je imela javna uslužbenka oktobra 2012 zaključenih 28 let delovne dobe, za kar ji pripada dodatek za delovno dobo v višini 9,54 odstotka od osnovne plače. Zavod je dodatek za delovno dobo obračunal za zaključenih 30 let delovne dobe, to je 10,40 odstotka od osnovne plače. Navedeno ravnanje ni v skladu s 35. členom KPJS, ki določa, da javni uslužbenki pripada dodatek za delovno dobo v višini 0,33 odstotka od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe ter 0,1 odstotek od osnovne plače za vsako zaključeno leto delovne dobe nad 25 let.

Ukrepi zavoda

Zavod je javni uslužbenki preveč izplačani dodatek za delovno dobo poračunal pri plači za julij 2013.

⁷³ Ob predpostavki 40-urnega delovnega tedna in letošnje zaposlitve ocenjujemo, da bi se sredstva za osnovne plače na letni ravni povečala za približno 90.000 evrov.

⁷⁴ Sodba št. VIII Ips 105/2013 z dne 3. 9. 2013.

⁷⁵ Uradni list RS, št. 89/10.

⁷⁶ Št. 0100-704/2010/29 z dne 18. 10. 2010 in št. 0100-704/2010/28 z dne 15. 10. 2010.

3.2.4 Regres za letni dopust

Regres za letni dopust je bil v letu 2012 izplačan v skupnem znesku 312.989 evrov. Zavod je izplačal regres 962 zaposlenim. Regres je bil izplačan na podlagi 176. člena ZUJF v juniju⁷⁷ in v višini, določeni glede na uvrstitev javnega uslužbenca v plačni razred v mesecu pred izplačilom regresa. V skladu z navedenimi podlagami je bil regres izplačan v razponu od 100 evrov do 692 evrov oziroma v sorazmerno nižjem delu, če so imeli javni uslužbenci pravico le do sorazmernega dela regresa, kar ni v skladu z določbo 9. točke Dogovora o ukrepih na področju plač in drugih prejemkov v javnem sektorju za leti 2011 in 2012⁷⁸ (v nadaljevanju: dogovor). Ta določa, da se regres v letu 2012 izplača pri plači za april v znesku 692 evrov. V skladu z dogovorom je regres za letni dopust zapadel v izplačilo v maju, ko je bila izplačana plača za april, torej še pred uveljavitvijo ZUJF, in bi torej moral biti izplačan v višini, določeni z dogovorom. Zavod regresa za letni dopust ni izplačal v višini in roku iz dogovora, s čimer je sledil sklepu vlade⁷⁹ in pojasnilu ministrstva, pristojnega za javno upravo⁸⁰, da se regres za letni dopust za leto 2012 javnim uslužbencem in funkcionarjem pri plači za april 2012 ne izplača. Če bi bil regres izplačan v skladu z dogovorom, bi bilo izplačilo regresa za 320.913 evrov višje od dejanskega.

Ukrep zavoda

Zavod je pri plači za maj 2013 izplačal preostanek regresa za leto 2012 v neto znesku 320.913 evrov in zamudne obresti v znesku 25.684 evrov.

3.2.5 Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela

ZUJF v drugi točki 168. člena na splošno določa, da zaposlenemu pripada povračilo stroškov prevoza na delo in z dela v višini stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi. Zavod javnim uslužbencem povrne stroške prevoza na in z dela na podlagi podatkov v pisni izjavi. Pred uveljavitvijo ZUJF je zavod povrnil stroške na podlagi Pravilnika o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela⁸¹ (v nadaljevanju: pravilnik o povračilu stroškov), ki v 2. členu določa povrnitev stroškov prevoza v višini stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, če je bivališče, od koder se zaposleni vozi na delo in z dela, oddaljeno več kot en kilometer po najkrajši poti do njegovega delovnega mesta. Če prevoz z javnim prevoznim sredstvom ni mogoč, javni uslužbenec prejme kilometrino, če pa ima z zavodom sklenjeno pogodbo o prevzemu in uporabi osebnega vozila, prejme povrnjene stroške na podlagi internega pravilnika. Javni uslužbenec prejme povrnjene stroške za dejansko število dni prisotnosti. Ceno in vrsto prevoza sporoča zaposleni, ob predložitvi veljavnega dokazila cene prevoza, kot to določa 6. člen pravilnika o povračilu stroškov. Strošek prevoza je opredeljen kot dvakratni zmnožek cene enosmerne vozovnice in števila dni prisotnosti na delu. Četrti odstavek 7. člena pravilnika o povračilu stroškov določa, da se zaposlenemu povrne stroške prevoza v mestnem prometu v višini mesečne vozovnice, če potrebuje za prevoz na delo v eno smer več kot en žeton (uporabil je več relacij, kjer je moral prestopiti), pod pogojem, da je bil prisoten na delu najmanj šest delovnih dni.

⁷⁷ Oziroma v kasnejših mesecih pri tistih javnih uslužbencih, ki so pravico do regresa pridobili po juniju 2012.

⁷⁸ Uradni list RS, št. 89/10.

⁷⁹ Št. 1000-30/2012/2 z dne 26. 4. 2012.

⁸⁰ Št. 0100-284/2012/5 z dne 20. 4. 2012.

⁸¹ Št. 0305-25/1-03 z dne 30. 5. 2003.

V letu 2009 je Javno podjetje Ljubljanski potniški promet, d. o. o., Ljubljana uvedlo plačilo prevoza v mestnem potniškem prometu z vrednostno kartico Urbana ter tako nadomestilo plačilo z žetoni in gotovino. Z uporabo Urbane je omogočeno brezplačno prestopanje v roku 90 minut od plačila prve vožnje.

3.2.5.a Ugotovili smo, da zavod za enako relacijo v okviru ljubljanskega mestnega potniškega prometa javnim uslužbencem povrne različno višino stroškov prevoza na in z dela, odvisno od podatkov v izjavi. Če je javni uslužbenec navedel povračilo cene enosmerne vozovnice, prejme povrnjen dvakratnik zmnožka cene in števila prisotnosti na delu, kar predstavlja višje povračilo stroškov prevoza, kot ga prejme javni uslužbenec, ki je navedel ceno mesečne vozovnice in prejme povračilo v tej višini. Določbe ZUJF in pravilnika o povračilu stroškov izrecno ne določajo, da se pri ugotavljanju povračil stroškov prevoza uporablja najcenejši prevoz, vendar je treba pri določitvi povračil stroškov upoštevati predvsem cilj in namen ZUJF. Naloga delodajalca je, da ugotovi najkrajšo in najcenejšo pot od kraja bivališča javnega uslužbenca do delovnega mesta in tako zadosti določilom prvega odstavka 1. člena ZUJF, v katerem je jasno in povsem nedvoumno določen cilj zakona, tj. zagotovitev vzdržnosti javnih financ, ob tem tudi gospodarno ravnanje z javnimi sredstvi.

Pojasnilo zavoda

Potni stroški se povrnejo javnim uslužbencem glede na podatke v izjavi, v kateri so javni uslužbenci navedli, kateri prevoz uporabljajo. Z uvedbo ZUJF so zaposleni izpolnili nove izjave za uveljavljanje prevoza na in z dela. Podatki na izjavah so se primerjali s prejšnjimi izjavami, preverila se je oddaljenost v kilometrih do delovnega mesta po enotnem daljinomeru.

Ukrep zavoda

Zavod je 8. 7. 2014 sprejel Pravilnik o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela, ki določa, da se zaposlenemu povrne stroški prevoza za najcenejši javni prevoz.

3.3 Tekoči transferi

Na podlagi 63. člena ZZVZZ se partnerji v zdravstvu vsako leto dogovorijo o programu storitev OZZ, opredelijo zmogljivosti za izvajanje in določijo obseg sredstev. V splošnem dogovoru določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev. Kadar izhodišča za naslednje leto niso sprejeta do konca decembra, odloči o njih najpozneje v enem mesecu arbitražna, ki jo sestavlja enako število predstavnikov zavoda, pristojnih zbornic in združenj zdravstvenih zavodov ter predstavnikov Ministrstva za zdravje. Kadar tudi v okviru arbitraže ni mogoče doseči sporazuma, odloči o spornih vprašanih vlada. Splošni dogovor za pogodbeno leto 2012 so partnerji sprejeli 29. 12. 2011.

V letu 2012 je zdravstvene storitve na podlagi sklenjenih pogodb izvajalo 1.783 izvajalcev, od tega 225 javnih zavodov in 1.558 zasebnih izvajalcev s koncesijo. Število pogodbenih partnerjev se je v primerjavi z letom 2011 zmanjšalo za dva.

3.4 Izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki

V letu 2012 je imel zavod 20.100.105 evrov izdatkov za blago in storitve ter investicijskih odhodkov. V letu 2012 je izvedel 32 postopkov oddaje javnih naročil (13 odprtih postopkov, en postopek s pogajanjem brez predhodne objave, en postopek zbiranja ponudb po predhodni objavi in 17 naročil storitev s

seznama B) v skupni pogodbeni vrednosti 11.948.268 evrov. Izvedel je tudi 956 postopkov oddaje naročil male vrednosti v pogodbeni vrednosti 1.278.131 evrov.

3.4.a Zavod je Pošti Slovenije, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: Pošta Slovenije) v letu 2012 plačal 1.890.058 evrov za poštino in kurirske storitve. V letu 2012 je zavod naročal poštne in kurirske storitve pri dobavitelju, ki ni bil izbran na podlagi enega od postopkov javnega naročanja, ki jih določa 24. člen Zakona o javnem naročanju.

Pojasnilo zavoda

Zavod je nameraval izvesti javno naročilo za storitve sprva tako, da bi se v letu 2011 priključil k skupnem javnem naročilu, ki naj bi ga izvedla Javna agencija za javno naročanje Republike Slovenije. Zato zavod javnega naročila za poštne storitve ni vključil med načrtovana javna naročila za leto 2011 oziroma leto 2012.

Ukrep zavoda

Zavod je avgusta 2012 začel s postopkom za oddajo poštnih storitev in izdal sklep o začetku postopka oddaje poštnih storitev. Vzporedno s tem je zavod pripravil tudi aneks k pogodbi s Pošto Slovenije, s katerim je časovno omejil veljavnost takratne pogodbe s Pošto Slovenije za storitve, ki so predmet novega javnega naročila, do izbire novega izvajalca in sklenitve nove pogodbe za poštne storitve. Zavod je kot najugodnejša ponudnika izbral in sklenil pogodbo s Pošto Slovenije in City Express, d. o. o., Ljubljana.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije*, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. 12. 2012, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb in izkaz računa financiranja za tedaj končano leto, ter pravilnost poslovanja *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* v letu 2012.

4.1 Mnenje o računovodskih izkazih

Pozitivno mnenje

Menimo, da revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* na dan 31. 12. 2012 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* za tedaj končano leto v skladu z *Zakonom o javnih financah* in *Zakonom o računovodstvu*.

Pojasnjevalni odstavek

Ne da bi to vplivalo na mnenje, opozarjamo na točko 2.3.5.5 tega poročila, v kateri smo pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih *Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije* ugotovili, da v bilanci stanja terjatve za neplačane prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje niso bile izkazane. *Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije* je o neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkih poročal le v poslovnem poročilu.

4.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja

Mnenje s pridržkom

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letu 2012 ni posloval v skladu s predpisi, ker je *Pošti Slovenije, d. o. o., Maribor* v letu 2012 plačal 1.890.058 evrov za poštnino in kurirske storitve, čeprav kot izvajalec storitev ni bila izbrana v skladu z določili *Zakona o javnem naročanju*.

Razen vpliva ugotovljene nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jo navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je *Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije* v letu 2012 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena Zakona o računskem sodišču ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali pred drugimi državnimi organi.

Mag. Jorg Kristijan Petrovič,
prvi namestnik predsednika

Poslano:

1. Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija
tel.: +386 (0) 2 250 58 80
fax: +386 (0) 2 250 58 96